

RAPPORTAGE MONITOR 2016 - 2017

SPECIAAL BASISONDERWIJS EN SPECIAAL ONDERWIJS

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
Deelname Monitor SBO en SO 2016 - 2017	5
Hoofdstuk 1 Schoolondersteuningsprofiel	6
✓ 1.1 Basisondersteuning	6
✓ 1.2. Verscheidenheid	7
✓ 1.3. Aanpassingen SOP en ambities	7
Hoofdstuk 2 Aantal leerlingen en OPP's	10
Hoofdstuk 3 Instroom	11
✓ 3.1 Instroom leerlingen in groep 1 / Onderinstroom	11
✓ 3.2 Instroom leerlingen na groep 1 / Zij-instroom	12
✓ 3.3 Geen tijdig en passend aanbod	13
Hoofdstuk 4 Extra ondersteuning	15
✓ 4.1 Arrangementen waar ook een zorginstelling bij betrokken is	15
✓ 4.2 Crisis- of observatieplaatsen binnen de school	15
✓ 4.3 Leren van en met elkaar	16
✓ 4.4 Solidariteitsfonds	16
✓ 4.5 Arrangementen cluster 2	17
Hoofdstuk 5 Uitstroom	18
Hoofdstuk 6 (Dreigende) thuiszitters	19
✓ 6.1 Leerlingen die niet volledig naar school gaan: dreigende thuiszitters	19
✓ 6.2 Leerlingen die al 4 weken ongeoorloofd niet naar school gaan: thuiszitters	20
✓ 6.3 Procedures en ontheffingen	21
Hoofdstuk 7 Overig	22
Ter afsluiting	24
<i>Bijlage: Uitwerking Monitor SWV PO 20.01 2016-2017 SBO SO</i>	25-43

INLEIDING

Om een beeld te krijgen van de stand van zaken van passend onderwijs in het SWV PO 20.01 - wat gaat goed en wat kan beter? - is een nieuwe versie van de monitor ontwikkeld die begin oktober 2017 onder alle aangesloten besturen is uitgezet. De vorige Rapportage betreft het schooljaar 2014-2015 en mede o.b.v. die monitor en Rapportage is door het Dagelijks Bestuur (DB) van het SWV besloten om een grondige evaluatie van de toenmalige wijze van monitoren uit te voeren. Die evaluatie heeft geleid tot aanpassingen en tot het weloverwogen besluit om niet eerder dan nadat de monitor op onderdelen is bijgesteld een volgende versie te verspreiden onder de aangesloten besturen en scholen. Dat heeft geleid tot een "gat" in de monitor, in die zin dat er voor het schooljaar 2015-2016 geen monitor is uitgezet.

Deze nieuwe versie van de monitor is gerelateerd aan de wettelijk verplichte kwaliteitszorg van het SWV PO 20.01. De monitor maakt ten eerste inzichtelijk wat de stand van zaken m.b.t. Passend Onderwijs in ons SWV is. Daarnaast wordt door het jaarlijks uitzetten ook duidelijk wat de feitelijke verbeteringen en verbeterpunten zijn.

Belangrijk om te weten is hoe ver we zijn met ons dekkend aanbod aan onderwijs- en ondersteuningsvoorzieningen. Onderliggend daaraan is:

- **of we het vastgestelde niveau van basisondersteuning halen:**
het is van belang om de afgesproken basisondersteuning op orde te hebben, omdat er anders geen goed fundament ligt onder de wettelijke opdracht om een dekkend geheel aan onderwijs- en ondersteuningsvoorzieningen te hebben waardoor alle leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken. En als dat fundament er niet voldoende is, kan dat ten koste gaan van de extra ondersteuning voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften voor wie we in ieder geval passend onderwijs willen realiseren.
- **is de extra ondersteuning daardoor aanvullend op de basisondersteuning en worden alle middelen juist besteed?**
- **is er voor alle leerlingen een passende plek en zo nee, hoe komt dat?**
- Daarnaast is er veel aandacht in de monitor voor **de samenwerking met de zorg**. Uit de regiobijeenkomsten n.a.v. de Rapportage monitor 2014 - 2015 is naar voren gekomen dat deze samenwerking een vereiste is om passend onderwijs (een dekkend geheel aan ondersteuning) te kunnen realiseren, het is daarom goed om ook hier te weten wat goed gaat en wat beter kan.

De monitor bestaat uit twee versies: één voor het S(BO) en één voor het regulier BAO, met per versie een tweetal onderdelen:

- een digitale kwalitatieve vragenlijst
 - één voor het regulier basisonderwijs, ingevuld op bestuursniveau
 - één voor het S(B)O, ingevuld op schoolniveau.

Hier is voor gekozen, omdat de scholen voor SBO en SO in het SWV PO 20.01 zo onderscheidend van elkaar zijn, dat geen eensluidende bovenschoolse antwoorden te verwachten zijn. Bovendien biedt het meerwaarde om - doordat het aantal scholen relatief klein is en de scholen zo verschillend zijn - de gegevens van deze scholen apart te monitoren.

- en een kwantitatieve vragenlijst over de leerlingenstromen: één voor regulier BAO en één voor S(B)O. Deze lijst is ingevuld door de scholen en bij het regulier BAO per bestuur ingeleverd als totaaloverzicht. Bij het S(B)O is uitgegaan van het overzicht op schoolniveau. De uitkomsten van de kwantitatieve gegevens zijn de basis voor de beantwoording van de kwalitatieve toelichtingsvragen.

De Rapportage geeft conclusies en aanbevelingen bij de gestelde vragen met betrekking tot leerlingenstromen en de kwalitatieve vragen, deze zijn gebaseerd op de uitwerking van de monitor, die als bijlage toegevoegd is.

Waar in 2014-2015 de invulling van de monitor voornamelijk nog door het regulier BAO gedaan was, hebben in deze monitor - op 1 na - alle S(B)O-scholen meegedaan. Met betrekking tot de nieuwe monitorsystematiek komen we - tenminste - de volgende opvallende punten tegen:

- de termijn waarin de gegevens m.b.t. de leerlingenstromen aangeleverd konden worden, bleek voor veel scholen niet haalbaar te zijn. Het verzamelen van de gegevens van de leerlingenstromen is nieuw en vergt daardoor een extra tijdrovende inspanning
- voor een aantal scholen is niet duidelijk genoeg geworden dat het om twee vragenlijsten ging, dit vereiste nadere uitleg.
- niet alle vragen op dezelfde manier ingevuld, er lijkt ruimte voor eigen interpretatie te zijn. Dit geldt voor zowel de vragen naar de leerlingenstromen als de daaraan gekoppelde digitale toelichtingsvragen.

Bovenstaande aandachtspunten worden meegenomen in de evaluatie van deze monitor en leiden wellicht tot geringe aanpassingen in de versie voor het schooljaar 2017-2018, die in september 2018 onder alle scholen en besturen wordt verspreid.

DEELNAME MONITOR SBO en SO 2016 - 2017

De digitale vragenlijst en het overzicht leerlingenstromen zijn ingevuld door alle SO-scholen in het Samenwerkingsverband. Bij de SBO-scholen ontbreken de gegevens van De Zwaikom (Hoogezand). Deze School voor Speciaal Basisonderwijs heeft in het schooljaar 2016-2017 te maken gehad met veel personeelwisselingen, waaronder de directeur en de ib'er. Zodra de rust is weergekeerd zal er ook aandacht aan deze monitor worden geschonken.

SBO: De Baldakijn (Stadskanaal), Delta (Winschoten), De Delta (Appingedam), Dr. Bekenkampschool (Groningen), Fiduciaschool (Groningen), 't Hoge Holt (Roden), De Kimkiel (Groningen), De Meerpaal (Groningen), Wim Monnereau-school (Veendam).

SO: De Bladergroenschool (Groningen, Haren, Winschoten), Groninger Buitenschool (Haren), Margaretha Hardenbergschool (Veendam), De Meentschool (Winschoten), Meidoornschoon (Stadskanaal), Prins Johan Friso Mytylschool (Haren), De Steiger (Groningen), W.A. van Lieflandschool (Groningen), De Wingerd (Groningen).

Totaal aantal leerlingen SWV PO 20.01 op 1 oktober 2016 (Kijkglazen)				
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO	BAO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.387	608	1.995	45.821
Aantal leerlingen in deze Rapportage (niet meegenomen zijn de 92 leerlingen van de Zwaikom)	1.295	608	1.903	

HOOFDSTUK 1 SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

1.1 Basisondersteuning

1.1.1 Is de basisondersteuning volgens u op deze school van voldoende kwaliteit?

Ja: 94,4% (17 scholen), nee: 5,6% (1 school)

1.1.2 Welke kernkwaliteiten van de basisondersteuning schieten (volgens de 80% normering van het IJkinstrument of anders bepaald) tekort?

Conclusies:

- Over het algemeen kan gesteld worden dat de S(B)O-scholen de basisondersteuning op orde hebben.
- Het onderwerp “zicht op ontwikkeling” is dermate belangrijk dat er navraag gedaan moet worden naar het waarom van deze aangegeven verbetering.

Aanbeveling:

Het SWV treedt in overleg met de betreffende S(B)O-school om de verbetering op het thema “zicht op ontwikkeling” te bespreken.

1.1.3 Is er voor de vaststelling hiervan gebruik gemaakt van het IJkinstrument Basisondersteuning?

Ja: 44,4% (8 scholen), nee: 55,6% (10 scholen)

1.1.4 Indien geen gebruik is gemaakt van het IJkinstrument Basisondersteuning, hoe is de kwaliteit van de basisondersteuning dan bepaald?

Op basis van gegevens van de inspectie (7 x), op basis van eigen oordeel, opbrengsten, evaluatie OPP en 13 thema's (3 x).

Conclusie:

De meerderheid van de scholen maakt geen gebruik van of is onvoldoende bekend met het IJkinstrument Basisondersteuning.

Aanbeveling:

Het SWV heeft een werkgroep ingesteld met daarin deelnemers vanuit het S(B)O die zich bezig houdt met de ontwikkeling van het SBO en SO in relatie tot de verscheidenheid in populatie, de extra ondersteuning die geboden kan worden (bovenop de basisondersteuning) en de ontschotting. De uitkomsten van deze werkgroep zullen worden gebruikt om o.a. het IJkinstrument nog meer te concretiseren en beschikbaar te stellen voor de S(B)O-scholen.

1.1.5 Wat zijn de concrete verbeterpunten voor het versterken van de basisondersteuning op deze school?

Vijf scholen benoemen geen concrete verbeterpunten, 13 scholen benoemen schoolspecifieke verbeterpunten.

1.1.6 Waaruit bestaat het standaard aanbod dat - of de interne expertise die - met name overstijgend is aan de basisondersteuning?

Conclusies:

- Binnen de S(B)O-scholen is er in ruime mate extra ondersteuning en/of expertise voorhanden.
- Echter verreweg het meest dat genoemd wordt is schoolspecifiek dan wel versnipperd over diverse scholen.
- Bij verreweg de meeste S(B)O-scholen wordt de inzet van verschillende therapeuten als extra ondersteuning dan wel interne expertise genoemd.

Aanbeveling:

Het SWV zal samen met alle S(B)O-scholen een expertise-kaart ontwikkelen waarmee zichtbaar wordt waar welke expertise aanwezig is 2 het SWV initieert en faciliteert ontwikkelingen om deze verspreide kennis en kunde bij elkaar te brengen om tot effectieve vormen van leren van en met elkaar te komen.

1.2 Verscheidenheid

1.2.1 Is er een beeld van de verscheidenheid in en tussen groepen op deze school?

Ja: 83,3% (15 scholen), nee 16,7% (3 scholen)

1.2.2 Zo ja, hoe is dit in kaart gebracht?

Bij de vijftien scholen waar wel een beeld van de verscheidenheid is, is dit vooral in kaart gebracht door de indeling in profielen (IQ, ontwikkelingsleeftijd, uitstroom) (6 x), het

OntwikkelingsPerspectiefPlan (5 x), groepsoverzichten (3 x) of combinaties hiervan (3 x).

1.2.3 Is er behoefte om de verscheidenheid in kaart te brengen en de verscheidenheid met andere S(B)O-scholen te kunnen vergelijken? Kan het SWV daar eventueel een rol in spelen door aanpassing van de Verscheidenheidsindex voor het regulier onderwijs?

Ja: 83,3% (15 scholen), nee: 16,7% (3 scholen).

Conclusies:

- Er is nog geen eenduidig beeld van de verscheidenheid in leerlingenpopulaties in het SO resp. SBO.
- Het is onvoldoende inzichtelijk of en zo ja op welke wijze er verdichting van de problematiek plaatsvindt.

Aanbeveling:

Het SWV heeft een werkgroep ingesteld met daarin deelnemers vanuit het S(B)O die zich bezig houdt met de ontwikkeling van het SBO en SO in relatie tot de verscheidenheid in populatie, de extra ondersteuning die geboden kan worden (bovenop de basisondersteuning) en de ontschotting. De uitkomsten van deze werkgroep zullen worden gebruikt om o.a. het IJkinstrument nog meer te concretiseren en beschikbaar te stellen voor de S(B)O-scholen.

1.2.4 Is er binnen deze school een arrangement voor een groep leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte?

Ja: 38,9% (7 scholen), nee: 61,1% (11 scholen).

1.2.5 Zo ja, beschrijf dit speciale arrangement

Conclusies:

- Het grootste deel van de scholen geeft aan geen speciaal groepsarrangement te hebben.
- Als er wel een speciaal arrangement is gaat het voornamelijk om de voormalige cluster 3 leerlingen.

Aanbeveling:

Het SWV doet nader onderzoek naar de motivatie van het ontbreken van speciale arrangementen op de meeste scholen en neemt deze vraag mee bij de uitwerking van de hierboven genoemde werkgroep.

1.3 Aanpassingen SOP en ambities

1.3.1 Hebben ontwikkelingen en ervaringen in het schooljaar 2016-2017 geleid tot aanpassingen in het Schoolondersteuningsprofiel?

Ja: 50% (9 scholen), nee: 50% (9 scholen).

1.3.2 Zo ja, waar bestaan deze uit?

Naast het jaarlijks aanpassen van het SOP aan de huidige stand van zaken, worden schoolspecifieke aanpassingen genoemd.

Conclusie:

Bij de helft van de scholen hebben ontwikkelingen en ambities niet geleid tot aanpassingen in het Schoolondersteuningsprofiel.

Aanbeveling:

Het SWV doet een nadere verkenning naar de argumenten waarom dit niet het geval is geweest bij deze scholen.

1.3.3 Wat zijn de ambities m.b.t. de resultaten / opbrengsten van passend onderwijs in deze school?

Vier scholen geven geen specifieke ambities aan. De andere ambities zijn voor een groot deel gericht op het versterken van het aanbod aan leerlingen met speciale behoeften en daarmee het voorkomen van thuiszitten.

1.3.4 Welke specifieke ambities zijn er t.a.v. de resultaten passend onderwijs, de extra ondersteuning en welke doelgroep betreffen ze?

Conclusie:

De scholen benoemen 4 hoofdthema's, te weten jonge risico-kinderen, cluster 4 / gedrag, samenwerking met de zorg en ontschotting.

Aanbevelingen:

- Het SWV continueert de reeds aanwezige pilots en projecten die onder regie van het SWV worden uitgevoerd in de vier subregio's en die een directe relatie hebben met de in de conclusie genoemde thema's.
- Het SWV kent een duurzaam centraal arrangementenbudget waarmee de ondersteuning en facilitering van deze projecten gerealiseerd kan worden.

1.3.5 Welke expertise is hiervoor nodig?

Conclusies:

- Scholen hebben behoefte aan de inzet van professionals met specifieke expertise.
- Er is aandacht voor professionalisering en deskundigheidsbevordering van teamleden m.b.t. kennis van en ervaring met de doelgroep en speciale methodieken.

Aanbevelingen:

- Het SWV vraagt de reeds bestaande werkgroep S(B)O een inventarisatie te maken van de al aanwezige expertise.
- Het SWV vraagt de werkgroep onderzoek te doen naar een bredere inzet van deze professionals ook op andere scholen voor speciaal en regulier onderwijs.
- De werkgroep wordt gevraagd een prioriteitenlijst aan te leveren waarmee duidelijk wordt wat dan als eerste nodig is.

1.3.6 Wat is er nodig vanuit het SWV PO 20.01 om deze ambities te realiseren?

Conclusies:

- De scholen doen in toenemende mate een beroep op afstemming en samenwerking met het SWV.
- Het gaat daarbij niet alleen om geld en faciliteiten, maar ook om ondersteuning en initiëring.

Aanbeveling:

Het SWV continueert een duurzame inzet van een centraal arrangementenbudget om in gezamenlijke verantwoordelijkheid de ambities te realiseren.

1.3.7 Wat is er nodig van andere partners zoals gemeenten en (jeugd)zorgpartners?

Conclusies:

- Uit de respons op deze vraag blijkt nadrukkelijk hoe belangrijk de scholen deze verbinding vinden.
- Een aantal antwoorden maakt ook duidelijk dat er door scholen en partners nog gezocht wordt naar een passende verbinding.

Aanbevelingen:

- Het SWV continueert en versterkt de inzet die reeds gepleegd wordt op een passende en duurzame verbinding tussen onderwijs en zorg.
- Het SWV blijft betrokken bij projecten die zich richten op ontschotting tussen onderwijs en zorg.

- Het SWV wordt actief betrokken bij de inkoop van producten en diensten in het kader van aanbesteding jeugdhulp op SWV-niveau.
- Het SWB inventariseert de goede voorbeelden van samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp en stelt deze actief beschikbaar voor de andere scholen in het SWV.

HOOFDSTUK 2 AANTAL LEERLINGEN EN OPP'S

2.1 Is er sprake van krimp of groei ten opzichte van het aantal leerlingen op 1 oktober 2015?

Groei: 44,4% (8 scholen), krimp: 38,9% (7 scholen), het aantal leerlingen is gelijk gebleven: 16,7% (3 scholen).

2.2 Is er voor iedere leerling op deze school een OntwikkelingsperspectiefPlan (hierna OPP) opgesteld?

Ja: 88,9% (16 scholen), nee: 11,1% (2 scholen).

Conclusies:

- Niet iedere school heeft voor alle leerling een OPP.
- De cijfers m.b.t. Krimp en Groei zijn nagenoeg gelijk en dus is er sprake van een stabiele doelgroep.

Aanbeveling:

Het SWV treedt in overleg met de scholen die niet voor alle leerlingen een OPP hebben gemaakt en vraagt naar de reden waarom er niet voor iedere leerling een OPP is.

2.3 Hoe vaak per jaar vindt een evaluatie van de OPP's plaats?

De evaluatie van de OPP's vindt bij 14 scholen twee keer per jaar plaats, bij 1 school minimaal 1 keer per jaar en bij 3 scholen 1 keer per jaar.

2.4 Zijn de doelen van de OPP's gehaald?

Ja: 38,9% (7 scholen), nee: 61,1% (11 scholen).

Conclusie:

Ondanks het feit dat voor verreweg de meeste leerlingen een OPP wordt vastgesteld en geevalueerd, blijkt dat de doelen voor een relatief groot aantal leerlingen niet wordt gehaald.

Aanbeveling:

Het SWV gaat in gesprek met scholen die aangeven dat de doelen niet gehaald worden en bespreekt de redenen voor het niet bereiken van de doelen, in relatie tot mogelijke ondersteuning vanuit het SWV.

2.5 Op welke manier worden ouders betrokken bij het opstellen van een OPP?

Conclusie:

Alle scholen betrekken de ouders bij het ontwikkelen en opstellen van een OPP.

Aanbeveling:

Het SWV informeert de scholen over de wettelijke verplichting dat ouders instemming hebben op het handelingsdeel van het OPP en kan eventueel ondersteunend zijn bij de wijze waarop ouders betrokken kunnen worden om tot instemming te komen.

HOOFDSTUK 3 INSTROOM

3.1 Instroom leerlingen in groep 1 / Onderinstroom

Conclusies op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

- Er is sprake van een relatief groot aantal leerlingen dat “ rechtstreeks “ instroomt vanuit een voorschoolse zorg/jeugdhulp voorziening.
- Van die grote groep gaan er relatief veel leerlingen naar het SBO.

Aanbevelingen:

- Het SWV wil in afstemming met de S(B)O partners en de betreffende zorg/jeugdhulp instanties zicht krijgen op de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen MKD/KDC.
- Het SWV wil samen met deze partners en - waar mogelijk - de ouders - een verkenning plegen wat er nodig is om een aantal van deze kinderen direct passend onderwijs te bieden in het regulier onderwijs.
- Het SWV is volop bezig om met partners in het S(B)O en jeugdhulp observatie mogelijkheden voor deze leerlingen in te richten waarbij het ook gaat om het in beeld brengen van terugplaatsmogelijkheden na bijvoorbeeld een observatie in het S(B)O.
- Het SWV wil in beeld hebben, welke leerlingen bedoeld worden met de categorie “ overig “.

3.1.1 Is er bij de aanmelding van 4 jarigen vanuit het voorschoolse traject regelmatig contact met een zorginstantie?

Ja: 83,3% (15 scholen), nee: 16,7% (3 scholen).

3.1.2 Wat gaat er goed in de samenwerking met de zorg / gemeente in de overgang van het voorschoolse traject naar de basisschool?

Tien scholen benoemen wat goed gaat in de samenwerking, waarbij het vaakst genoemd worden:

- goede overdracht van informatie (5 x)
 - het elkaar goed kennen (2 x).
- #### 3.1.3 Zijn er binnen de gemeente afspraken over samenwerking tussen zorg en onderwijs in de overgang voorschool - school vastgelegd?

Ja: 27,8% (5 scholen), nee: 72,2% (13 scholen).

3.1.4 Wat kan nog beter?

De verbetermogelijkheden die het vaakst genoemd worden, zijn:

- vroegtijdig actie ondernemen (4 x): eerder aanmelden, kinderen nog eerder in beeld brengen, inschakelen van professionals om te kijken of de leerlingen op een goede onderwijsplek terecht gaan komen
- WIJ teams (2 x) meer overzicht i.v.m. de verschillende WIJ teams en de eigen aanpak en werkwijze van deze teams en aansluiting bij deze teams

Conclusies 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3:

- Ondanks het feit dat er in een aantal scholen en cases wel degelijk goede ontwikkelingen zijn, valt op dat er in te veel cases en situaties waarin afstemming en verbinding echt noodzakelijk is, nog te weinig effectieve verbindingen en samenwerkingsvormen zijn.
- Als we daadwerkelijk vorm en inhoud willengeven aan effectieve samenwerking en verbinding moeten de schotten tussen onderwijswetgeving enerzijds en jeugdzorg anderzijds verwijderd worden.
- Het begint met het eenvoudige principe van “ elkaar kennen “ .

Aanbevelingen:

- Het SWV zet nog nadrukkelijker in op het - samen met de S(B)O scholen en jeugdzorg - inrichten van observatiemogelijkheden in alle 4 de regio's.
- Dit om er voor te zorgen dat er bij “ jonge risico leerlingen “ voldoende tijd en gelegenheid is om in samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg (en ouders) een echt passende onderwijsplek te vinden.

- Het SWV vraagt nadrukkelijk om een stevige positie in de RIGG waar alle zorgpartners in de regio 20-01 PO hun producten hebben aangeboden.
- Het SWV initieert brede, integrale (MDO) overleggen waarbij naast de ouders ook altijd onderwijs en jeugdzorg aan tafel zitten.

3.2 Instroom leerlingen na groep 1 / Zij-instroom

Conclusies op basis van de aangeleverde gegevens leerlingstromen:

- Als we kijken naar de instroom vanuit het BAO kunnen we stellen dat dit verhoudingsgewijs wel passend is voor het SO, maar dat het aantal instroom leerlingen in het SBO heel hoog is t.o.v. die in het SO.
- Er stromen dus ook leerlingen in vanuit SO naar SO.
- Nog steeds hebben we te maken met een relatief hoge instroom op latere leeftijd (zelfs nog in groep 7 en 8).

Aanbevelingen:

- Het SWV wil zicht krijgen op de oorzaak van het hoog aantal SBO instroom leerlingen.
- Het SWV wil zicht krijgen op de instroom van SO naar SO, om welke leerlingen gaat het dan?
- Navraag doen naar de categorie “ overig “.
- Het SWV neemt het thema “ instroom van relatief oude leerlingen “ op in de jaarplanning-werkagenda van de Integrale Werkgroep en gaat aan de slag met een nadere analyse van de redenen van deze late instroom.

3.2.1 Wat zijn de effecten van de zij-instroom voor de school? (groeps grootte e.d.)

Conclusies:

- Er is geen eenduidigheid in de wijze waarop de zij-instroom leerlingen worden toegelaten.
- Er is geen eenduidigheid in het aantal momenten waarop zij-instromers worden toegelaten.
- Er is wel eenduidigheid over de gevolgen van tussentijdse zij-instroom; het beeld is dat dit - hoe dan ook - tot onrust en ongemak leidt.

Aanbevelingen:

- Het SWV neemt het werkoverleg SO/SBO als vertrekpunt voor het bespreken van zowel de aanpak als de momenten van zij-instroom.
- De bespreking is gericht op het uitwerken van meer eenduidigheid in zowel aanpak als momenten van instroom.
- Het SWV voert samen met de scholen een analyse uit van wat er nodig is om de zij-instroom beter en meer passend te laten verlopen.

3.2.2 Is er bij een instroom van een leerling na groep 1 regelmatig contact met een zorginstantie?

Ja: 83,3% (15 scholen), nee: 16,7% (3 scholen).

3.2.3 Wat gaat er goed in de samenwerking met de zorg / gemeente bij de zij-instroom van nieuwe leerlingen?

Als positieve factoren noemen de scholen: goed onderling overleg (4 x), betrokkenheid bij / gezamenlijke intake (4 x), korte lijnen (2 x) - men kent elkaar en de betrokkenheid van Jeugdhulp zit verweven in de zorgstructuur - , een goede regievoering: hier hangt het van af en dit verschilt per zorginstantie.

3.2.4 Wat kan nog beter?

Verbetermogelijkheden die het vaakst genoemd worden, zijn:

- een degelijke werkwijze afspreken (2 x)
- aandacht voor goede regievoering (2 x)
- inroosteren therapie en verhelderen bekostigingsvraag (2 x).

Conclusies 3.2.2, 3.2.3 en 3.2.4:

- Er is nog te weinig concrete, effectieve en duurzame afstemming en verbinding (samenwerking) tussen onderwijs en jeugdzorg als het gaat om deze doelgroep.
- En als er sprake is van afstemming en verbinding is dat op individueel casusniveau en te weinig structureel.

Aanbevelingen:

- Het SWV zet nog nadrukkelijker in op het - samen met de S(B)O scholen en jeugdzorg/CJG - inrichten van passende onderwijszorg arrangementen in alle 4 de regio's.
- Het SWV zorgt dat alle lopende en bewezen goede aanpakken in het kader van afstemming onderwijs en jeugdhulp beschreven/gefilmde worden, zodat er heel gericht sprake is cq. kan zijn, van leren van en met elkaar.
- Het SWV vraagt nadrukkelijk om een stevige positie in de RIGG waar alle zorgpartners in de regio 20-01 PO hun producten hebben aangeboden.
- Het SWV initieert brede , integrale (MDO) overleggen waarbij naast de ouders ook altijd onderwijs en jeugdzorg aan tafel zitten.

3.3 Geen tijdig en passend aanbod

Conclusies op basis van de aangeleverde gegevens leerlingstromen:

- Analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens laat zien dat 2 van de 8 leerlingen niet geplaatst konden worden omdat de school vol zat.
- Het aantal leerlingen (8) dat niet geplaatst kon worden lijkt gering, maar vraag toch om een nadere analyse.

Aanbeveling:

Het SWV voert - samen met de betrokken scholen - een nadere analyse uit waarom deze leerlingen niet geplaatst konden worden en koppelt aan de uitkomsten eventuele mogelijkheden om ondersteunend te zijn in het vinden van duurzame oplossingen om dit te voorkomen.

3.3.1 Voor welke ondersteunings- en onderwijsbehoeften had deze school geen tijdig en passend aanbod?

Conclusie:

Opnieuw wordt duidelijk dat het omgaan met moeilijk verstaanbaar gedrag verreweg de meeste handelingsverlegenheid oplevert, zelfs bij S(B)O scholen.

Aanbevelingen:

- Het SWV gaat - via de werkgroep SBO/SO - een analyse uitvoeren van wat er nodig is om lerkrachten beter toet te rusten als het gaat om het passend ondersteunen van leerlingen met moeilijk verstaanbaar gedrag.
- Daarbij wordt een directe relatie gelegd met hetgeen onder 3.3.2 hieronder is terug gegeven.

3.3.2 Wat is er gedaan om deze onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in beeld te krijgen?

Om een analyse op leerlingniveau te krijgen wordt veelvuldig (groot) overlegd, ondersteund door onderzoeken, testen en observaties. Dit laatste wordt door 6 scholen genoemd, waarbij de observaties gedaan worden door medewerkers van het expertisecentrum / de orthopedagoog / de AB / de gedragsdeskundige.

3.3.3 Is een arrangement eventueel in combinatie met de zorg overwogen?

Ja: 61,1% (11 scholen), nee: 38,9% (7 scholen).

3.3.4 Welk advies is aan ouder(s)/verzorger(s) gegeven?

- Samen met ouders gezocht naar een betere, passende plek (6 x).
- Ouders geadviseerd jeugdhulpverlening in te schakelen (5 x).
- De leerling nog even op school te laten om naar verdere mogelijkheden te kijken (2 x).

3.3.5 Welke school binnen het SWV PO 20.01 had het passende aanbod?

- Geen passend onderwijsaanbod (waarvan één keer een behandelsetting als passend aanbod wordt genoemd) (5 x)
- Cluster 4 (4 x)
- Cluster 4 of cluster 3 (2 x)
- Cluster 3 (2 x)
- De eigen school (2 x).

Conclusies voor 3.3.3, 3.3.4 en 3.3.5:

- Het feit dat bijna 40% niet heeft overwogen om jeugdhulp in te schakelen kan betekenen dat er onvoldoende bekendheid is met deze mogelijkheid, dan wel dat de school verwacht dat de verbinding met jeugdhulp niet nodig is.
- Scholen doen over het algemeen hun best om aan de zorgplicht te voldoen richting ouders en doen dat vanuit verschillende invalshoeken.
- Voor 5 leerlingen was er blijkbaar geen passende plek, waarbij direct de vraag rijst waar deze leerlingen dan zijn gebleven.

Aanbevelingen:

- Het SWV onderzoekt - samen met de werkgroep SO/SBO - waarom er niet altijd een beroep wordt gedaan op samenwerking met jeugdzorg.
- Het SWV onderzoekt wat er met de leerlingen is gebeurd voor wie er uiteindelijk geen passende plek was en gaat o.b.v. de uitkomsten na of er vanuit het SWV initiatieven moeten komen om ook voor deze leerlingen een passende plek “ te maken “.
- Bijvoorbeeld door op het moment dat er nog geen passend aanbod is, te voorzien in observatie- en/of crisisvoorzieningen.

3.3.6 Zijn er observatievoorzieningen binnen het bestuur of de subregio beschikbaar?

Ja: 83,3% (15 scholen), nee: 16,7% (3 scholen).

3.2.1. Zo ja, is daar wel eens gebruik van gemaakt?

Ja: 93,8% (15 scholen), nee: 6,3% (1 school).

Conclusie:

Er is behoefte aan structurele en duurzame observatieplekken, waarin leerlingen de tijd en gelegenheid krijgen een voor hun ontwikkelingsperspectief passende plek te vinden.

Aanbevelingen:

- Het SWV continueert de verschillende en regionale ontwikkelingen t.b.v. het inrichten en uitwerken van observatievoorzieningen voor leerlingen die tussen de wal en het schip dreigen te vallen.
- Het SWV betreft daar zowel de relevante onderwijs- als jeugdhulp partners en gemeenten bij.
- Om in aanmerking te komen voor een observatieplek gelden laagdrempelige en op de leerling toegespitste voorwaarden en criteria (maatwerktrajecten)

HOOFDSTUK 4 EXTRA ONDERSTEUNING

4.1. Arrangementen waar ook een zorginstelling bij betrokken is

Conclusie op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

Zowel de formulering als interpretatie van deze vraag verdient nadere analyse, omdat de uitkomsten waarschijnlijk niet in overeenstemming zijn met de dagelijkse praktijk.

Aanbeveling:

Het SWV zal met alle S(B)O scholen bovenstaande vraag en antwoorden nader verkennen en vervolgens opnieuw formuleren en in kaart brengen.

4.1.1 Hoe verloopt de samenwerking met de zorg bij arrangementen waarbij de zorg betrokken is? Wat gaat goed en wat kan beter?

Conclusies:

- Alleen al het feit dat 6 scholen aangeven hier geen ervaring mee te hebben, kan duiden op onbekendheid met de mogelijkheden van samenwerking en afstemming.
- Zorg voor een goede, gemandateerde vertegenwoordiging van de deelnemers, maar pas op voor te veel mensen aan de tafel.
- Blijf investeren in deze vormen van samenwerking.

Aanbevelingen:

- Het SWV blijft - samen met de scholen - stevig inzetten op het vergroten van de bekendheid enerzijds en de mogelijkheden van verbinding en samenwerking anderzijds.
- De reeds werkende Taskforce Onderwijs-Zorg route, wordt duurzaam gefaciliteerd door het SWV.
- Het SWV initieert in directe samenwerking met de S(B)O scholen in de 4 regio's pilots en projecten om de afstemming en samenwerking tussen onderwijs en zorg(jeugdhulp) te verbeteren en versterken.

4.1.2 Geef een voorbeeld van een arrangement binnen deze school waarbij ook een zorginstelling betrokken is (onderwijszorgarrangement).

Conclusies:

- Er zijn wel degelijk goede voorbeelden van onderwijszorgarrangementen.
- Veelal gaat het dan om individuele cases en enkelvoudige samenwerking tussen 2 partners.
- Er is te veel versnippering in de onderwijszorgarrangementen.

Aanbevelingen:

- Het is van belang de gegeven goede voorbeelden concreet en eenduidig te beschrijven t.b.v. het leren van en met elkaar (expertise en kennis uitwisseling).
- Organiseer een werkbijeenkomst waar de hierboven genoemde partners hun bevindingen kunnen "vertellen" en vervolgens de opdracht krijgen om ze te verbinden aan andere goede voorbeelden.
- Blijf vanuit het SWV zowel inhoudelijk als voorwaardelijk (facilitering) betrokken bij de verdere ontwikkeling, uitwerking en uitvoering van onderwijszorgarrangementen.

4.2 Crisis- of observatieplaatsen binnen de school

4.2.1 Zijn er binnen deze school crisis- of observatieplaatsen?

Ja: 83,3% (15 scholen), nee: 16,7% (3 scholen).

4.2.2 Zo ja, geef aan hoeveel

Conclusies:

- Er lijkt geen onderscheid gemaakt te worden tussen crisis- en observatieplaatsen en dus leerlingen.

- Er is geen consistent beleid als het gaat om het plaatsen van de leerlingen die in aanmerking komen voor deze voorzieningen.
- 1 school heeft geen observatie en/of crisis opvang.

Aanbevelingen:

- Het lijkt raadzaam duidelijk onderscheid te maken tussen observatieleerlingen en crisisleerlingen.
- Het SWV ontwerpt een actueel en aangepast protocol crisis- en observatieleerlingen in samenwerking met de Integrale Werkgroep en de SO/SBO werkgroep.
- Samen met de scholen (en zorg/jeugdhulppartners) wordt er een vervolg en uitbreiding gegeven aan de reeds opgezette en ontwikkelde voorzieningen in het kader van observatie en crisis opvang.
- Het SWV kent een duurzaam centraal arrangementen budget waarmee dit type initiatieven en ontwikkelingen - o.b.v. cofinanciering - ondersteund worden.

4.3 Leren van en met elkaar

4.3.1 Werkt deze school samen met andere S(B)O-scholen op het gebied van kennisoverdracht en expertise in de (sub)regio?

Ja: 94,4% (17 scholen), nee: 5,6% (1 school).

4.3.2 Zo ja, beschrijf op welke manier

Het vaakst genoemd worden:

- Via het SBO-netwerk van Groningen/Drenthe/Overijssel (voor directies en ib'ers) (5 x)
- SO- scholen gezamenlijk overleg/scholing/werkgroepen van directie, orthopedagogen, stage bureaus en ib'ers, gezamenlijke nascholing LECSO (2 x)
- (VSO), SO, en SBO in één cluster en in één gebouw (2 x)
- samenwerking SOi binnen eigen bestuur, 1 Commissie van Begeleiding, delen van schoolmaatschappelijk werker. Interne begeleiders werken samen (2 x).

4.3.3 Werkt deze school samen met andere scholen in de (sub)regio om zoveel mogelijk leerlingen een passende plek te kunnen bieden?

Ja: 66,7% (12 scholen), nee: 33,3% (6 scholen).

4.3.4. Zo ja, geef aan op welke manier

- Door gezamenlijk overleg tussen scholen over leerlingen / verwijzingen, incl. MPO's (8 x)
- Door het inzetten van het expertisecentrum (4 x) voor onderzoek, observaties, begeleidingen en advies.

Conclusie:

Opvallend is dat er wel sprake is van een nagenoeg sluitende samenwerking tussen de S(B)O scholen, maar dat dit voor de samenwerking met bijvoorbeeld het regulier onderwijs nog kan groeien.

Aanbevelingen:

- Het SWV wil op de hoogte gebracht worden van deze vormen van samenwerking en afstemming en dan niet als regisseur, maar als toehoorder en verbinder.
- Het SWV vraagt de betreffende scholen in kaart te brengen welke vormen van samenwerking er zijn, met welke partijen en wat de opbrengsten (succesfactoren) zijn.

4.4 Solidariteitsfonds

Conclusie op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

Het voormalige solidariteitsfonds (SF) is onvoldoende bekend geweest bij de S(B)O scholen.

Aanbevelingen:

- Het nieuwe Centraal Arrangementen Budget van het SWV 20-01 PO moet nadrukkelijk gecommuniceerd worden met de S(B)O-scholen.

- Het S(B)O moet door het SWV geïnspireerd worden om niet alleen gebruik te maken van het centrale budget, maar bovenal ook om de beschikbare centrale extra middelen in te zetten voor passende groepsarrangementen, observatievoorzieningen, crisisopvang, ontschotting en onderwijszorgarrangementen.

4.4.1 Geef een voorbeeld van een casus waarvoor een beroep is gedaan op het solidariteitsfonds.

Vaakst genoemd: leerlingen vanuit de onderinstroom (4 x) en verhuisleerlingen in lastige situaties (2 x).

4.4.2 Is deze leerling hiermee behouden gebleven voor de school?

Ja: 50% (9 scholen), nee 50% (9 scholen).

4.4.3 Bij nee, wat is de reden?

Conclusies:

- Het toekennen van extra middelen vanuit het SWV via het SF leidt niet altijd tot het gewenste resultaat.
- Indien het wel tot het gewenste resultaat leidt, is de vraag welke succesfactoren daar aan ten grondslag liggen belangrijk.

Aanbeveling:

- Gerichte informatie naar het S(B)O over de werkwijze en toekenning van het nieuwe centrale budget voor arrangementen, zodat er specifiek aandacht kan worden besteed aan de succesfactoren die leiden tot het gewenste resultaat.

4.5 Arrangementen cluster 2

Conclusie op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

- Uit analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens blijkt dat in 4 SBO-scholen samen 9 cluster 2 arrangementen zijn.
- 1 SO-school heeft een cluster 2 arrangement.

Aanbevelingen:

- Zowel de scholen als het SWV blijven in overleg met Kentalis (team Ambulante Ondersteuning) om nu eindelijk eens duurzaam afstemming te krijgen in de gezamenlijke ondersteuning van de doelgroep leerlingen.
- Er komt vanuit Kentalis een duidelijke notitie waarin de mogelijke arrangementen (licht-medium-intensief) worden beschreven.

HOOFDSTUK 5 UITSTROOM

De vragen naar het aantal leerlingen bij tussentijdse uitstroom en uitstroom groep 8 zijn niet eenduidig ingevuld.

Conclusie op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

Deze vragen verdienen verduidelijking en kunnen op deze wijze onvoldoende correct geïnterpreteerd worden.

Aanbeveling:

Het SWV gaat in overleg met de S(B)O scholen om gezamenlijk te verkennen wat de relevantie van deze vraag is en welke opbrengsten we dan willen zien.

5.1 Is er voor de tussentijdse verwijzing naar een andere passende plek nog een arrangement of andere ondersteuning ingezet om de leerling voor de eigen school te behouden?

Ja: 27,8% (5 scholen), nee: 72,2% (13 scholen).

5.2 Zo ja, waarom was deze extra inzet nog niet voldoende om de leerling op school te kunnen houden?

De inzet bleek niet voldoende om de verwijzing te voorkomen, omdat de problematiek niet opgelost was (2 x), de leerlingen meer vragen dan een SBO kan bieden (2 x) en omdat zorg / behandeling voorliggend was.

5.3 Zo nee, beschrijf de reden

- Wanneer er geschakeld kan worden, wordt die overgang gestimuleerd (als het helder is dat de school geen passend aanbod heeft) (2 x).
- De grenzen waren bereikt: er was sprake van een forse mate van handelingsverlegenheid.

Conclusies voor 5.1, 5.2 en 5.3:

- Lang niet alle scholen werken met extra arrangementen om de leerling toch te behouden, dan wel hebben niet te maken met tussentijdse verwijzingen.
- Scholen die wel werken met dergelijke arrangementen, doen dat op verschillende manieren.

Aanbevelingen:

- Nadere verkenning naar de argumenten waarom 13 scholen geen arrangement inzetten.
- Nadere verkenning naar wat er dan wel met deze leerlingen gebeurt, voordat ze geschakeld worden.

5.4 Wat is er nodig om meer leerlingen terug te laten stromen naar het regulier basisonderwijs?

- Kennis(overdracht) (6 x): meer kennis (en durf) in het BAO (3 x), meer en betere kennis in het kader van Passend Onderwijs en kennis van de doelgroep.
- Andere suggesties m.b.t. het regulier BAO zijn (8 x): kleinere groepen (3 x), meer handen in de klas, basisscholen die open staan voor mogelijkheden, de basisondersteuning vergroten, een andere inrichting van het regulier onderwijs, meer expertise op het gebied van gedrag.
- Meer en betere samenwerking tussen S(B)O en regulier BAO (3 x).

Conclusie:

Goed om te lezen dat er door de helft van de respondenten voorbeelden worden genoemd van mogelijkheden om terugplaatsing te bevorderen.

Aanbeveling:

De Integrale Werkgroep van het SWV buigt zich over een praktische en pragmatische werkwijze waarop we gegeven suggesties kunnen delen en bespreken met collega's in het regulier onderwijs.

HOOFDSTUK 6 (DREIGENDE) THUISZITTERS

6.1 Leerlingen die niet volledig naar school gaan: dreigende thuiszitters

Conclusie op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

Analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens maakt duidelijk dat 3 SBO- en 3 SO-scholen gezamenlijk elk 8 leerlingen hebben die niet volledig naar school gaan. Meer scholen hebben verder antwoord gegeven op de kwalitatieve vragen hieronder en zijn dus wel bekend met leerlingen die niet volledig naar school gaan, alleen betreft het dan niet het schooljaar 2016-2017.

Aanbevelingen:

- Het SWV zet stevig in op de continuering en uitbreiding van de reeds ontwikkelde en uitgevoerde aanpakken om thuiszitters te voorkomen.
- We blijven vooralsnog werken langs 2 lijnen:
 - curatief en dus gericht op terugkeer naar school van huidige thuiszitters.
 - preventief en dus vooral gericht op tijdige signalering en ondersteuning waardoor thuiszitten voorkomen kan worden.
- Het SWV zorgt voor (pro)actieve verspreiding van goede voorbeelden van beide lijnen en reeds behaalde succesfactoren.

6.1.1 Noem één of meer oorzaken waardoor leerlingen niet volledig naar school gaan.

Conclusie:

Naast de - min of meer algemeen aanvaarde - medische aspecten (belastbaarheid), gaat het in verreweg de meeste cases over gedragsproblemen.

Aanbevelingen:

- Een nadere verkenning, inventarisatie en analyse van de genoemde oorzaken.
- Samen met de S(B)O scholen verkennen en eventueel uitwerken van mogelijkheden om de genoemde ondersteuningsbehoeften gerelateerd aan gedragsproblemen van een passende aanpak dan wel plek te voorzien.

6.1.2 Is de leerplichtambtenaar bij alle casussen betrokken?

Ja: 38,9% (7 scholen), nee: 22,2% (4 scholen), niet van toepassing: 38,9% (7 scholen).

6.1.3 Indien nee, geef een toelichting

Het vaakst wordt aangegeven omdat het in de meeste gevallen gaat om kortdurende en tijdelijke maatregelen, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van het inregelen van medicatie.

Conclusie:

De verbinding, afstemming en samenwerking met de leerplichtambtenaren (LPA) moet absoluut verbeterd worden.

Aanbevelingen:

- Er is een netwerk van LPA in de regio van het SWV 20-01 PO, het lijkt raadzaam om dit netwerk in overleg te brengen met de S(B)O scholen, zodat er gerichte afspraken kunnen worden gemaakt over gezamenlijk optreden.
- Daar waar dat nog niet zo is, moet de LPA echt een gezicht krijgen voor de betreffende scholen.

6.1.4 Welke andere instanties zijn bij de casussen betrokken?

Conclusies:

- Er zijn voldoende contacten en betrokken partners.
- Regionale verschillen in wie er aan tafel zitten.
- Veel verschillende partijen, dus hoe is het geregeld met de regio.

Aanbevelingen:

- Inventariseer welke succesfactoren leiden tot de gewenste opbrengsten en welke partners daarbij echt nodig zijn.
- Stel deze inventarisatie beschikbaar voor alle scholen en betrokken partners.

6.1.5 Hoe worden ouders en zorg betrokken bij de voortgang van de schoolgang van dreigende thuiszitters?

Conclusie:

Ouders worden in voldoende mate betrokken bij de voortgang van de schoolgang.

6.1.6 Wat is nodig om deze leerlingen volledig naar school te kunnen laten gaan?

Conclusies:

- Scholen geven goede voorbeelden van wat er nodig is.
- Er is relatief veel diversiteit in wat scholen denken nodig te hebben.

Aanbeveling:

- Het SWV initieert een werkoverleg voor S(B)O scholen waarin genoemde aspecten die nodig zijn nader verkend en uitgewerkt worden.
- Op basis van de uitkomsten van dat werkoverleg vindt er een analyse plaats van wat er al is, maar op andere plaatsen en vooral ook wat er nog niet is, maar wel in alle redelijkheid bijdraagt aan een dekkend geheel van voorzieningen.

6.2 Leerlingen die al 4 weken ongeoorloofd niet naar school gaan: thuiszitters

Conclusie op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

Uit de analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens blijkt dat 1 SO-school 2 leerlingen heeft die al 4 weken ongeoorloofd niet naar school gaan.

6.2.1 Noem één of meer oorzaken waardoor leerlingen helemaal niet naar school gaan.

Conclusies:

- Er zijn veel verschillende oorzaken genoemd, waarbij de belastbaarheid er uit springt.
- Opvallend zijn de uitspraken over systeem en kind.

Aanbeveling:

Samen met de betrokken scholen maakt het SWV een concreet overzicht van wat er nou precies bedoeld wordt met de genoemde oorzaken en dan met name die van het kind in relatie tot het systeem.

6.2.2 Welk passend aanbod mist in het SWV 20.01 voor de deze doelgroep ((dreigende) thuiszitters)?

Conclusies:

- Scholen hebben een duidelijk beeld van wat er nodig is om voor alle leerlingen passend onderwijs te kunnen bieden.
- Scholen kunnen dat allemaal niet zelf bieden.

Aanbevelingen:

- Het SWV vraagt de integrale werkgroep (waarin ook collega's uit het S(B)O zitting hebben) in beeld te brengen wat er allemaal al is in de vier regio's.
- Het SWV maakt daar een centraal overzicht van met de bedoeling dat te gebruiken om expertise en goede voorbeelden te verspreiden.
- Het SWV zet stevig in op de continuering en uitbreiding van de verschillende - bewezen goede - projecten/pilots en ontwikkelingen m.b.t. een passend en dekkend aanbod voor thuiszitters.

6.3 Procedures en ontheffingen

Conclusie op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

Er is relatief weinig sprake van bezwaren, klachten en/of betrokkenheid van onderwijsconsulenten.

Aanbeveling:

Het SWV blijft op de hoogte van - met name - de bezwaren en klachten en wil daar waar gewenst mogelijke ondersteuning bieden.

HOOFDSTUK 7 OVERIG

7.1 Welke professionaliseringsactiviteiten worden voor de medewerkers georganiseerd m.b.t. omgaan met verschillen?

Conclusie:

Scholen en schoolbesturen besteden veel aandacht aan professionalisering van hun medewerkers en doen dat op veel verschillende manieren.

7.2 Hoe worden de medewerkers geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen passend onderwijs?

Medewerkers worden met name geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen passend onderwijs via team- of personeelsvergadering (11 x) en nieuwsbrieven (8 x, waarvan 2 x LECSO). Daarnaast worden genoemd via de directie (2 x), mailing (2 x), de leden van het MT, mondelinge voorlichting, bijeenkomsten van het SWV, de vakbond, landelijke dagen, congressen, literatuur, vakgroepen.

7.3 Welke verwachtingen / vragen van ouders zijn er m.b.t. de zorgplicht / mogelijkheden van passend onderwijs?

De verwachtingen van ouders zijn gericht op de ondersteuningsbehoefte van hun kind en heel verschillend van aard.

Aanbeveling:

Het zou goed zijn om in de nabije toekomst een soort van heldesk voor ouders in te richten op het niveau van het SWV.

7.4 Als die niet stroken met de praktijk: welke effectieve aanpak is er om ouders mee te nemen naar de mogelijkheden van de praktijk?

Voor een effectieve aanpak om ouders mee te nemen is het nodig dat er duidelijke informatie / goede voorlichting en uitleg plaatsvindt (4 x). Tijdens gesprekken met ouders (7 x) kan samen gekeken worden naar oplossingen. Eén school geeft aan dat er een ouderbetrokkenheidsplan in de maak is.

Aanbeveling:

Zodra het ouderbetrokkenheidsplan klaar is, vragen we de school of het via het SWV verspreid kan en mag worden.

7.5 Welke thema's zijn goed om aan bod te laten komen tijdens de sub regionale festivals passend onderwijs?

De antwoorden zijn zeer divers. Eruit springen:

- Samenwerking onderwijs en zorg (4 x)
- Kennisuitwisseling, bij elkaar op scholen komen (2 x)
- Professionalisering, ontwikkeling van leerkrachten (2 x)
- Aanbod (dreigende) thuiszitters en tussentijdse instroom (2 x).

7.6 Het doel van passend onderwijs is het realiseren van een dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen. Het succes is afhankelijk van de onderlinge samenwerking. Op welk gebied is deze samenwerking het meest nodig?

Conclusies:

- Uit de respons op deze vraag kan worden opgemaakt dat de scholen bereid zijn tot actief meedenken als het gaat om het dekkend aanbod.
- Scholen zijn heel goed in staat te verwoorden wat er nodig is en met welke partners.

Aanbevelingen:

- Het SWV gebruikt de reeds geplande werkbijeenkomst met de integrale werkgroep in het kader van het nieuwe Ondersteuningsplan (OP) om genoemde aspecten en thema's nader te

duiden en uiteindelijk op te nemen in het nieuwe OP en de daaruit afgeleide jaarplanning-werkagenda.

- Het SWV stelt zich tot doel om hetgeen opgenomen wordt in het OP, in samenwerking met de scholen en overige partners uit te werken en te implementeren in de periode augustus 2018 - juli 2022.

TER AFSLUITING

De opbrengsten uit de Monitor weergegeven in deze Rapportage - inclusief de conclusies en aanbevelingen - betreffen die van alle¹ S(B)O scholen in het SWV 20-01 PO. Het is van groot belang om deze opbrengsten naast die van de Rapportage van het regulier onderwijs te leggen en dan tot de gewenste en noodzakelijke verbindingen te komen. De uitkomsten van beide onderdelen - deze Rapportage met conclusies en aanbevelingen en die van het regulier BAO - zullen met adviezen van de Integrale Werkgroep ter vaststelling aan het Dagelijks Bestuur voorgelegd worden en daarna ter goedkeuring aan het Algemeen Bestuur.

Deze procedures worden doorlopen in de periode maart/april 2018. Vervolgens zal de Rapportage ter informatie worden voorgelegd aan de OPR. Direct na vaststelling en goedkeuring is het aan het management van het SWV om samen met de leden van de Integrale Werkgroep de conclusies en aanbevelingen nader uit te werken in respectievelijk:

1. Het Ondersteuningsplan voor de periode 2018 - 2022.
2. De daaruit afgeleide Jaarplanning-werkagenda op jaarbasis.
3. Projecten en pilots die uitwerking geven aan de aanbevelingen die in de Rapportages zijn opgenomen.

De monitor is hiermee het instrument dat de voortgang in de uitvoering van de - wettelijke - taken en doelstellingen bewaakt.

In alle gevallen gaat het om de verdere inrichting en borging van een dekkend aanbod aan onderwijs- en ondersteuningsvoorzieningen, met als uitgangspunt thuisnabij onderwijs. Dat betekent dat er absoluut oog moet zijn voor zowel regionale als lokale ontwikkelingen, uitvoeringen en implementaties waarbij recht wordt gedaan aan mogelijke regionale en lokale verscheidenheid. Het nieuwe OP vormt daarbij het centrale kader met centrale doelen en ambities, uit te werken in de vier regio's.

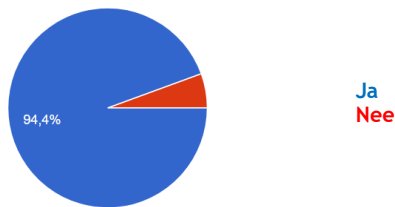
¹ Zoals eerder vermeld heeft 1 SBO-school met reden niet mee kunnen doen.

UITWERKING MONITOR SWV PO 20.01 2016-2017 SBO SO

HOOFDSTUK 1 SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

1.1. Basisondersteuning

1.1.1 Is de basisondersteuning volgens u op deze school van voldoende kwaliteit?

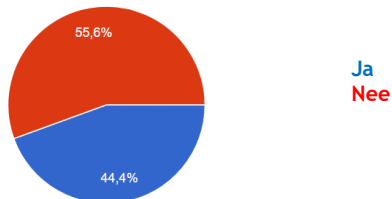

1.1.2 Welke kernkwaliteiten van de basisondersteuning schieten (volgens de 80% normering van het IJkinstrument of anders bepaald) tekort?

Dertien scholen geven aan dat er geen kernkwaliteiten tekort schieten. De vijf andere scholen noemen het volgende:

- programma aanpak probleemgedrag, taak coaching van IB, eigenaarschap van leerlingen bij leerstof
- differentiatie binnen een niveau in een groepsplan
- nr. 13 van het IJkinstrument: de school heeft haar ondersteuningsprofiel vastgesteld
- didactiek volgens adim is met onze doelgroep veel meer individueel gericht
- zicht op ontwikkeling kan nog beter, analyseren, deels wordt er met verouderde methoden gewerkt.

1.1.3 Is er voor de vaststelling hiervan gebruik gemaakt van het IJkinstrument Basisondersteuning?

1.1.4 Indien geen gebruik is gemaakt van het IJkinstrument Basisondersteuning, hoe is de kwaliteit van de basisondersteuning dan bepaald?

Zeven scholen bepalen de kwaliteit van de basisondersteuning op basis van gegevens van de inspectie (het rapport, het verslag van het bezoek, het toezichtkader SO, de inspectie-indicatoren), soms gekoppeld aan: WMKEC, een eigen instrument op basis van CED-leerlijnen, een interne audit. Drie scholen geven aan dit te bepalen aan de hand van een eigen oordeel, opbrengsten & evaluatie OPP en 13 thema's (gericht op onderwijs, veiligheid, effectiviteit van de methoden, evaluatie vastgestelde OPP's, evaluatie uitstroomprofielen, handelingsbekwaamheid en competenties personeel, evaluatie basisaanbod onderwijs en de extra ondersteuning, afstemming van de ondersteuningsstructuur met het SWV).

1.1.5 Wat zijn de concrete verbeterpunten voor het versterken van de basisondersteuning op deze school?

Vijf scholen benoemen geen concrete verbeterpunten. De andere dertien scholen geven de volgende punten aan:

- OPP's vernieuwen / omzetten naar doelgroepenmodel LECSO (2 x)
- basisondersteuning verbeteren door een beter aanbod voor de hogere uitstroom leerlingen en een beter aanbod voor de laag functionerende
- een schoolbrede aanpak m.b.t. gedrag, aanbod kleuters, samenwerking KDC/ZMLK/SBO
- differentiatie op niveau van het kind binnen een groepsplan
- protocol ernstige rekenproblemen en dyscalculie
- nog meer inzicht in de opbrengsten van de basisvaardigheden
- punt 3; 'de school heeft een effectieve interne onderwijs ondersteuningsstructuur' en punt 4; 'de leerkrachten, ib-er en directeur werken continue aan hun handelingsbekwaamheid en competenties'
- ondersteuningsprofiel updaten en vaststellen
- inhoudelijk versterken sociale en emotionele competenties
- doorontwikkelen van kennis/kunde op gedragsondersteuning
- doorontwikkelen leergedrag, systematiek OPP

- a. het onderwijs beter kunnen afstemmen op de onderwijsbehoeften van de kinderen teneinde een hogere groei (vaardigheidsgroei) te bewerkstelligen;
- b. een professionele cultuur bewerkstelligen waarbij leerkrachten leren van en met elkaar
- c. op 1 augustus 2018 is het SBO en SO ontschot, zowel op het gebied van onderwijs en financiën met behoud van eigen BRIN nummer;
- d. ICT ondersteunt de kinderen in hun specifieke onderwijsbehoeften; de school heeft een schoolbreed aanbod op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling; er is een duidelijk doorgaande lijn zichtbaar.

1.1.6 Waaruit bestaat het standaard aanbod dat - of de interne expertise die - met name overstijgend is aan de basisondersteuning?

Drie scholen benoemen dit niet expliciet. Bij de vijftien andere wordt het vaakst de aanwezigheid van therapeuten binnen de school benoemd: psycho motorische therapie, fysiotherapie, ergotherapie, logopedie, speltherapie, muziektherapie.

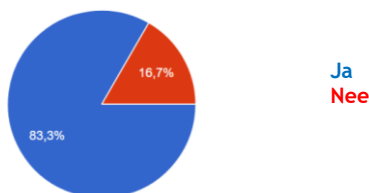
Daarnaast is er vaak ook sprake van (inzet van andere) ondersteuning en of samenwerking, 'zorg in school waar het kan': ortho-didactische ondersteuning, zorg assistentie en schoolmaatschappelijk werk, verpleegkundige zorg, schoolpsycholoog / psychologische ondersteuning, kwaliteitscoördinator, onderwijsassistenten in de onderbouw, extra IB-tijd, aanwezigheid gedragsdeskundige, schoolpoli, IPG, samenwerking met het revalidatiecentrum UMCG- Beatrixoord. Een aantal keer wordt het aanbod gericht op de sociaal en emotionele ontwikkeling genoemd: rots- en watertraining, kid skills, sova-training, communicatieve basisvaardigheden, zelfredzaamheid.

Apart genoemd wordt:

- de afgifte van een dyslexieverklaring
- een leerlijn koken, R en W, SEV lessen naast het reguliere aanbod, ZML leerlijnen
- expertise ASS en leer-en gedragsproblemen
- taal- en spraakontwikkeling, zintuiglijke en motorische ontwikkeling, ontwikkeling werkhouding en taakgerichtheid, arbeidsvaardigheden en werknemersvaardigheden gericht op de uitstroomprofielen dagbesteding en arbeid
- profiel 2
- inzet op pedagogisch groepsplan etc.
- onderwijs op maat / maatwerk, integrale benadering, zorgcultuur van de school(CVB)
- een aanbod voor leerlingen die tussen wal-en-schip vallen door de specialistische leerkrachten.

1.2 Verscheidenheid

1.2.1 Is er een beeld van de verscheidenheid in en tussen groepen op deze school?

1.2.2 Zo ja, hoe is dit in kaart gebracht?

Bij drie scholen is dit niet in beeld. Bij de vijftien scholen waar wel een beeld van de verscheidenheid is, is dit vooral in kaart gebracht door de indeling in profielen (IQ, ontwikkelingsleeftijd, uitstroom) (6 x), het OntwikkelingsPerspectiefPlan (5 x), groepsoverzichten (3 x) of combinaties hiervan (3 x).

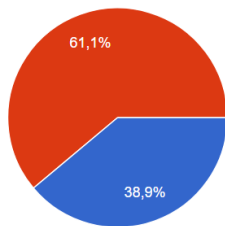
Ook is dit in beeld door:

- een eigen overzicht: info van IQ, didactisch niveau, gezinssituatie, diagnoses
- het leerlingadministratiesysteem: ParnasSys
- de beschrijving in het SOP
- d.m.v. leerroutes, MWT, IPG, specifieke zorgtrajecten
- de beschrijving van de leerlingpopulatie en de beschrijving van de groepen.

1.2.3 Is er behoefte om de verscheidenheid in kaart te brengen en de verscheidenheid met andere S(B)O-scholen te kunnen vergelijken? Kan het SWV daar eventueel een rol in spelen door aanpassing van de Verscheidenheidsindex voor het regulier onderwijs?

Vijftien scholen antwoorden positief op deze vraag, drie scholen negatief.

1.2.4 Is er binnen deze school een arrangement voor een groep leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte?

Ja
Nee

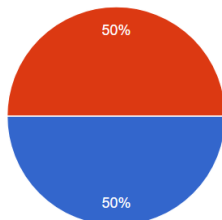
1.2.5 Zo ja, beschrijf dit speciale arrangement

Zeven scholen hebben een speciaal arrangement voor een groep leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte, te weten:

- extra ondersteuning door inzet onderwijsassistentie, onderzoek en observatie door psycholoog, inzet spelbegeleiding, inzet logopedie.
- groepsarrangement voor ZML leerlingen, groepsarrangementen voor SEV op ZML niveau
- arrangementsaanvraag door te grote instroom vierjarig school voor langdurig chronisch zieken
- tyltyl groep met extra zorgassistentie > vijfwijzergroep
- structuurgroep, onderwijszorggroep en observatiegroep jonge kind
- maatwerk, IPG, individuele trajecten.

1.3 Aanpassingen SOP en ambities

1.3.1 Hebben ontwikkelingen en ervaringen in het schooljaar 2016-2017 geleid tot aanpassingen in het Schoolondersteuningsprofiel?

Ja
Nee

1.3.2 Zo ja, waar bestaan deze uit?

Naast het jaarlijks aanpassen van het SOP aan de huidige stand van zaken, wordt specifiek aangegeven:

- aanpassing van de zorgdocumenten door het beredeneerd lesstofaanbod in kaart te brengen voor het SO en het VSO. Voor het VSO is de visie op arbeidstoeleiding in kaart gebracht en worden er competentielijnen voor arbeidstoeleiding vastgesteld
- grenzen van de zorg (aanamebeleid) beter 'bewaken'
- het preciezer beschrijven van de kenmerken van profiel 2
- ook observaties en complexere leerling zijn nu optioneel
- participeren bij observatieplaatsing SOi
- Maatwerk, > onderwijs zorgarrangementen, Schoolpoli in de school
- duidelijkere beschrijving van mogelijkheden en vooral de grenzen. De uitwerking van de diverse pakketten moet nog gedaan worden.

1.3.3 Wat zijn de ambities m.b.t. de resultaten / opbrengsten van passend onderwijs in deze school?

Vier scholen geven geen specifieke ambities aan. De andere ambities zijn voor een groot deel gericht op het versterken van het aanbod aan leerlingen met speciale behoeften en daarmee het voorkomen van thuiszitten. Specifiek genoemde ambities zijn bij de antwoorden op de vraag hieronder meegenomen.

1.3.4 Welke specifieke ambities zijn er t.a.v. de resultaten passend onderwijs, de extra ondersteuning en welke doelgroep betreffen ze?

De ambities m.b.t. de extra ondersteuning van de scholen hebben betrekking op

- de jonge (risico-)kinderen (7 x):
 - jonge risicokind opnemen in observatie om vervolgtraject in beeld te krijgen (3x)
 - kijken naar ontschotting bij jonge risico leerlingen (2 x)
 - een aanbod voor kleuters
 - onderwijsassistenten voor zeer jong kleuters op verzorgingsniveau
- cluster 4 / gedrag (5 x)
 - opvang van cluster 4 leerlingen in Stadskanaal
 - LVG+ arrangement, een arrangement waarin we leerlingen van cluster 4 met een schorsing/ verwijdering kunnen opvangen
 - betere begeleiding bij leerlingen met gedragsproblematiek
 - schoolbrede afspraken rondom gedrag (hele school)
 - SBO-plus groep voor complexer gedrag

- samenwerking met de zorg (4 x)
 - een onderwijzorggroep profiel1-2 (2 x)
 - het bieden van een onderwijzorgarrangement binnen onze eigen school, zodat leerlingen tijdelijk minder onderwijs kunnen volgen en opgevangen kunnen worden binnen onze eigen setting
 - structureel zorgoverleg met CJG en zorg daarbij, integrale intake, zorg in school, ZML-aanbod ontwikkelen etc.
- ontschotting (waaronder symbiose) (3 x)
 - schakelgroep SO-SBO (2 x)
 - symbiosegroep SBO-regulier
- passend aanbod (2 x): bestendigen en nog passender maken
- ontschotting SO-ZML en SBO
- een auti-aanbod voor leerlingen met een hoog uitstroomperspectief en een ZML- aanbod
- een structuurgroep voor leerlingen die (nog) niet of tijdelijk niet in staat zijn om in de groep te functioneren
- verbeteren arbeidsroute SO-VSO, de voorbereiding op de vervolgbestemming optimaliseren
- meer samenwerking met SBO en PRO
- systematiek in werkwijze Maatwerk en IPG i.s.m. het SWV, verdieping integrale intake
- SBO+-arrangement
- aanbod praktijkvakken
- meer thuisnabij onderwijs
- speerpunt taal en het blijven aanscherpen van het didactisch/pedagogisch handelen instroom verbreden door samenwerking in het SOi en de kleuterinstroom samenvoegen.

1.3.5 Welke expertise is hiervoor nodig?

De aangegeven benodigde expertise valt onder te verdelen in:

- inzet extra ondersteuning voor de doelgroep (8 x)
 - verpleegkundige, verzorgende onderwijsassistentie
 - gedragsspecialist, sterke pedagoog en pedagogisch ondersteuner
 - specialistische expertise
 - desk autisme en gedragsexpert
 - gedragsdeskundigen
 - een ECT team, gericht op preventie
 - observatie, extra inzet orthopedagoog en IB
- kennis van en ervaring met (4 x)
 - gedrag van de doelgroep
 - speciale methodieken
- deskundigheidsbevordering van teamleden bij deze items (4 x)
- handelingsplanning regelmatig evalueren
- inzet PGB
- samenwerkingsrelaties ontwikkelen
- een adviseur om de ontschotting te begeleiden.

1.3.6 Wat is er nodig vanuit het SWV PO 20.01 om deze ambities te realiseren?

Drie scholen hebben deze vraag niet beantwoord. Wat er volgens de andere scholen nodig is, is:

- geld en middelen (7 x)
- meedenken (3 x)
- ondersteuning / samen optrekken (2 x) (leerplicht, inspectie, zorg)
- initiatief nemen tot (4 x)
 - afstemming onderwijs en zorg op regionaal niveau
 - OZA en crisisopvang
 - bevorderen samenhang tussen diverse onderwijsvormen
 - maatwerk

- een goed infocentrum waar scholen idee en mogelijkheden kunnen opdoen, waar mensen zijn die scholen de weg kunnen wijzen
- visie
- faciliteren groepsarrangementen.

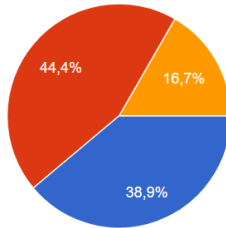
1.3.7 Wat is er nodig van andere partners zoals gemeenten en (jeugd)zorgpartners?

Zestien scholen hebben deze vraag beantwoord. Wat er van partners als gemeenten en (jeugd)zorg partners nodig is om de ambities te realiseren, is:

- samenwerking (7 x): gestructureerd en structureel, één plan, concrete afspraken naar scholen, concrete uitvoering, convenanten
- expertise (3 x): meedenken, relevante deskundigheid, maatwerk
- inzet middelen (3 x): voor het formeren van kleinere groepen, voor de inzet van externen
- passende ondersteuning (3 x): zoals leerlingenvervoer, praktische begeleiding, gedeelde medische zorg.

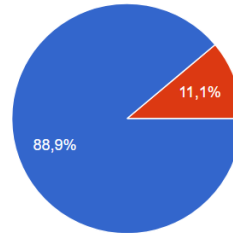
HOOFDSTUK 2 AANTAL LEERLINGEN EN OPP'S

2.1 Is er sprake van krimp of groei ten opzichte van het aantal leerlingen op 1 oktober 2015?

Krimp
Groei
Gelijk gebleven

2.2 Is er voor iedere leerling op deze school een OntwikkelingsPerspectiefPlan (hierna OPP) opgesteld?

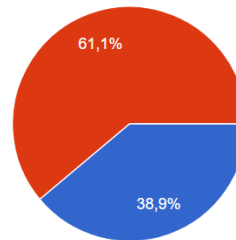

Ja
Nee

2.3 Hoe vaak per jaar vindt een evaluatie van de OPP's plaats?

De evaluatie van de OPP's vindt bij 14 scholen twee keer per jaar plaats, bij 1 school minimaal 1 keer per jaar en bij 3 scholen 1 keer per jaar.

2.4 Zijn de doelen van de OPP's gehaald?

Ja
Nee

2.5 Op welke manier worden ouders betrokken bij het opstellen van een OPP?

Eén school geeft aan dat ouders nog niet betrokken worden en dat een procedure in voorbereiding is. Bij alle andere scholen worden ouders - via oudergesprekken - betrokken:

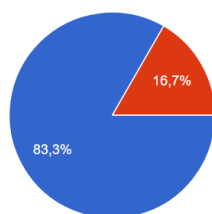
- bij het tekenen (na inhoudelijk gesprek / voor het plannende gedeelte / mede opstellen / evaluaties) (5 x)
- bij het concept met de mogelijkheid om input te geven, ook na evaluaties bij het maken van vervolgspraken (4 x)
- direct na het opstellen en bij de voortgang, bijstelling en evaluatie (3 x)
- bij de intake (2x)
- bij het opstellen van een OPP (2 x)
- om de doelen en het uitstroomperspectief te bespreken (2 x)
- bij het vaststellen voor een nieuw schooljaar.

HOOFDSTUK 3 INSTROOM

3.1 Instroom leerlingen in groep 1 / Onderinstroom

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
Instroom			
1. Instroom leerlingen in groep 1 vanuit:			
▪ Peuterspeelzaal/Kinderdagverblijf	12	6	18
▪ MKD/KDC	36	20	56
▪ Rechtstreeks vanuit thuissituatie	4	1	5
▪ Overig	18	11	29

3.1.1 Is er bij de aanmelding van 4 jarigen vanuit het voorschoolse traject regelmatig contact met een zorginstantie?

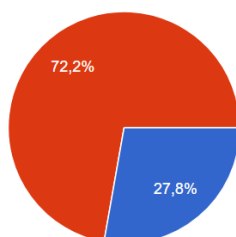
Ja
Nee

3.1.2 Wat gaat er goed in de samenwerking met de zorg / gemeente in de overgang van het voorschoolse traject naar de basisschool?

Bij drie scholen is dit niet bekend of wordt niet van toepassing aangegeven. Twee scholen geven aan dat er op dit moment aan gewerkt wordt. Eén school vult in dat de samenwerking tussen onderwijs en zorg slecht geregeld is in de gemeente, één school vult in dat het afhangt van de gemeente (leerlingen uit drie provincies) en één school vermeldt dat er onderling contact is met de zorg, maar dat de samenwerking met de gemeente beter kan. De tien andere scholen benoemen:

- goede overdracht van informatie (5 x)
- het elkaar goed kennen (2 x)
- overleg met MKD, KDC en peuterspeelzalen
- goede afstemming
- structureel overleg
- samen onder 1 dak EKEP certificaat... Een kind Een Plan
- evt. observatie in voortraject door expertisecentrum
- gesprekken met de peuterspeelzaal, ook op leidinggevend niveau. Peuterspeelzaal-leidsters zijn op bezoek geweest.

3.1.3 Zijn er binnen de gemeente afspraken over samenwerking tussen zorg en onderwijs in de overgang voorschool - school vastgelegd?

Ja
Nee

3.1.4 Wat kan nog beter?

Vijf scholen geven geen antwoord op deze vraag, volgens één school hangt het van de gemeente af en volgens één school kan alles beter. De andere scholen geven de volgende verbetermogelijkheden aan:

- vroegtijdig actie ondernemen (4 x): eerder aanmelden, kinderen nog eerder in beeld brengen, inschakelen van professionals om te kijken of de leerlingen op een goede onderwijsplek terecht gaan komen
- WIJ teams (2 x) meer overzicht i.v.m. de verschillende WIJ teams en de eigen aanpak en werkwijze van deze teams en aansluiting bij deze teams
- directe inzet van middelen. Er moet nu veel onderhandeld worden, verwijzingen naar bepaalde instanties. Teveel bureaucratie er om heen
- ondanks vorenstaande komt het voor dat de informatie traag/te laat verstrekt wordt of dat de juiste persoon binnen een organisatie moeilijk te vinden is
- meer kennis over het SO bij KDC
- inroosteren therapie en verhelderen bekostigingsvraag
- nog niet alle voorschoolse voorzieningen doen actief mee.

3.2 Instroom leerlingen na groep 1 / Zij-instroom

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
Instroom			
2. Instroom leerlingen na groep 1 vanuit:			
·BaO	233	35	268
·SBO	31	21	52
·SO	20	13	33
·Overig	11	8	19
leeftijd 5-7 jaar	102	21	123
leeftijd 8-10 jaar	124	20	144
leeftijd 11-12 jaar	33	17	50

3.2.1 Wat zijn de effecten van de zij-instroom voor de school? (groeps grootte e.d.)

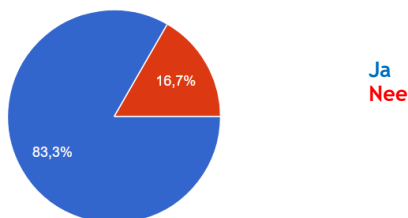
Twee scholen vullen niet van toepassing in, één school ervaart geen problemen tot dusver en één school is vol en kan door ruimtegebrek geen tussentijdse leerlingen plaatsen.

De tussentijdse instroom blijkt met name effect te hebben op de groepssamenstelling en daarmee de groepsdynamiek, dit wordt 10 keer genoemd. De continuïteit staat onder druk, de onrust in de groepen geeft de nodige druk voor leerkrachten en ib'ers, iedere keer als een leerling instroomt, moet de vorming van het groepsproces weer opnieuw worden begeleid. Eén school heeft in de basis alleen na de kerstvakantie een instroommoment. Voor de leerkrachten betekent dit nu twee momenten waarop een groepsplan en OPP geschreven of gewijzigd moet worden. Bij een andere school vindt, verband met de onrust, alleen bij zeer hoge uitzondering instroom op een ander moment plaats.

Naast het effect op de groepssamenstelling wordt het effect op de groeps grootte vaak genoemd (6 x). Groepen raken vol, soms is het gebouw fysiek vol en al op twee scholen is halverwege het jaar met een nieuwe groep gestart.

Eén school geeft aan dat met de tussentijdse instroom de problematiek verzwaart, dat er sprake is van meer gedragsproblematieken en onvlambare leerlingen.

3.2.2 Is er bij een instroom van een leerling na groep 1 regelmatig contact met een zorginstantie?

3.2.3 Wat gaat er goed in de samenwerking met de zorg / gemeente bij de zij-instroom van nieuwe leerlingen?

Vijf scholen vullen hier niet van toepassing of niet bekend in, één school geeft aan dat de samenwerking nog opgestart moet worden en twee scholen geven aan dat er incidenteel samenwerking plaats vindt.

Als positieve factoren noemen de overige scholen:

- goed onderling overleg (4 x)
- betrokkenheid bij / gezamenlijke intake (4 x)
- korte lijnen (2 x), men kent elkaar en de betrokkenheid van Jeugdhulp zit verweven in de zorgstructuur
- een goede regievoering: hier hangt het van af en dit verschilt per zorginstantie.

3.2.4 Wat kan nog beter?

Vijf scholen vullen hier niet van toepassing of niet bekend in. Verbetermogelijkheden die door de andere scholen aangegeven worden, zijn:

- een degelijke werkwijze afspreken (2 x)
- aandacht voor goede regievoering (2 x): voorstander van 1 zorg-medewerker voor de hele school, die kennis heeft van de verschillende werkwijzen van gemeenten en zorginstanties en daardoor maatwerk kan leveren. Het zorgaanbod is voor onze school te versnipperd / concrete betrokkenheid van Jeugdhulp, op eigen initiatief (2 x).

- inroosteren therapie en verhelderen bekostigingsvraag (2 x).
- structurele samenwerking met deskundige medewerkers
- meegaan naar een kennismakingsbezoek is van toegevoegde waarde
- afstemmingsgesprek inzet zorgmiddelen op school
- snelheid in toekennen TLV
- ondanks dat het over het algemeen goed loopt, komt het voor dat de informatie traag/te laat verstrekt wordt of dat de juiste persoon binnen een organisatie moeilijk te vinden is
- kennisdelen en personele inzet afstemmen.

3.3 Geen tijdig en passend aanbod

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
Instream			
3. Hoeveel leerlingen kon u niet tijdig een passende plek bieden bij aanmelding?			
Aantal leerlingen waarbij de termijn is overschreden	0	0	0
Aantal leerlingen waarbij de school geen passend aanbod kon bieden.	8	0	8

Analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens levert op dat 2 van de 8 leerlingen niet geplaatst konden worden omdat de school vol zat.

3.3.1 Voor welke ondersteunings- en onderwijsbehoeften had deze school geen tijdig en passend aanbod? Scholen hebben het vaakst geen tijdig en passend aanbod voor leerlingen met ernstige gedragsproblemen, dit wordt 8 keer genoemd. Dit betreft dan specifiek:

- leerlingen met ernstige gedragsproblemen die niet kunnen functioneren binnen de school
- leerlingen met extreem gedrag (o.a. ODD)
- leerlingen met zeer ernstige gedragsproblemen die vaak te maken hebben met ernstige hechtingsproblematiek wat uitmondt in externaliserend gedrag
- leerlingen met psychiatrische problematiek
- observatieleerlingen met gedragsproblemen: leerlingen die snel overprikkeld zijn en in een groep van 16 leerlingen, met elk hun eigen problematiek, niet kunnen functioneren, leerlingen die op het BAO veel/alleen maar 1 op 1 begeleiding hebben gehad, leerlingen die lange tijd thuis gezeten hebben en weer moeten invoegen
- leerlingen met extreme agressie en cluster 2 problematiek
- leerlingen met internaliserend gedrag (angstige leerlingen) die thuis hebben gezeten.

Daarnaast noemen scholen het aanbod aan leerlingen met (zwaar) autisme (2 x), ZML-leerlingen (2 x), leerlingen van de onderwijzorggroep profiel 1 / 2, leerlingen met specifieke lichamelijke belastingstress, leerlingen met individuele spraaktaal ondersteuningsbehoeften, leerlingen met individuele persoonlijke verzorgingsvragen.

3.3.2 Wat is er gedaan om deze onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in beeld te krijgen?

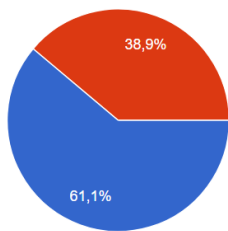
Om een analyse op leerlingniveau te krijgen wordt veelvuldig (groot) overlegd, ondersteund door onderzoeken, testen en observaties. Dit laatste wordt door 6 scholen genoemd, waarbij de observaties gedaan worden door medewerkers van het expertisecentrum / de orthopedagoog / de AB / de gedragsdeskundige. Twee scholen geven aan een TLV-aanvraag te hebben gedaan bij de CvA. Andere handelingen die genoemd worden zijn:

- het ondersteuningsaanbod vergelijken met het SOP
- externe hulpverleningspartijen inschakelen om mee te kijken/denken, expertise andere SO-scholen vragen
- doelgroepenmodel.

3.3.3 Is een arrangement eventueel in combinatie met de zorg overwogen?

3.3.4 Welk advies is aan ouder(s)/verzorger(s) gegeven?

Vijf scholen vullen bij deze vraag niet van toepassing in. Twee scholen hebben ouders

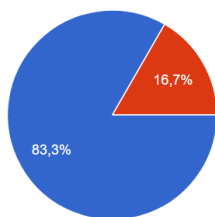
Ja
Nee

geadviseerd de leerling nog even op school te laten om naar verdere mogelijkheden te kijken. Zes scholen hebben samen met ouders gezocht naar een betere, passende plek en ouders het advies gegeven de leerling naar een andere school / ander onderwijs te laten gaan. Ook vijf scholen hebben ouders geadviseerd jeugdhulpverlening in te schakelen: contact zoeken met het CJG (voor het laten doen van onderzoek / voorschrijven van medicatie, meer zorg en minder onderwijsaanbod).

3.3.5 Welke school binnen het SWV PO 20.01 had het passende aanbod?

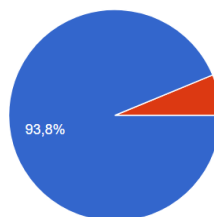
Voor vijf scholen is deze vraag niet van toepassing of is het antwoord niet bekend. In vijf gevallen was er geen passend onderwijsaanbod (waarvan één keer een behandelsetting als passend aanbod wordt genoemd), in vier gevallen was dit cluster 4, in twee gevallen cluster 4 of cluster 3, in twee gevallen cluster 3, in twee gevallen de eigen school.

3.3.6 Zijn er observatievoorzieningen binnen het bestuur of de subregio beschikbaar?

Ja
Nee

3.3.7 Zo ja, is daar wel eens gebruik van gemaakt?

Ja
Nee

HOOFDSTUK 4 EXTRA ONDERSTEUNING

4.1. Arrangementen waar ook een zorginstelling bij betrokken is

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
Inzet extra ondersteuning			
1.Hoeveel leerlingen hebben arrangementen waar ook een zorginstelling bij betrokken is?	5	60	65

Uit analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens blijkt dat het aantal van 5 onder SBO door 1 school is gemeld. Het aantal van 60 onder SO is het totaal van wat door 2 scholen is gemeld. De overige scholen hebben hier niets of 0 ingevuld. De vragen hieronder zijn door alle scholen ingevuld.

4.1.1 Hoe verloopt de samenwerking met de zorg bij arrangementen waarbij de zorg betrokken is? Wat gaat goed en wat kan beter?

Zes scholen hebben hier geen ervaring mee en / of geven aan dat het niet van toepassing.

Zes scholen zijn met name positief over de samenwerking met de zorg: het overleg, de afstemming en de samenwerking met samenwerkingspartners (MKD, UMCG, Team050, PGB-ers) verlopen goed. Wat wel beter kan volgens deze scholen is dat er veel mensen betrokken zijn bij 1 leerling (hierdoor ontstaan er gauw onduidelijkheden) en dat de instroommomenten beter afgestemd kunnen worden.

Vier scholen zijn minder positief, want:

- de coördinatie blijft bij school liggen, wat een zware wissel op de ib'er trekt
- het kan beter als we komen tot 1-loket
- de afstemming met de gemeente loopt moeizaam, langs elkaar, geen afstemming en onbekendheid met onze doelgroep
- het moet nog worden opgestart, er is veel betere afstemming nodig.

Tot slot geven twee scholen aan dat de samenwerking wisselend is, het hangt ervan af wie betrokken is en hoe de samenwerking verloopt. Dit is nog wel eens persoonsafhankelijk.

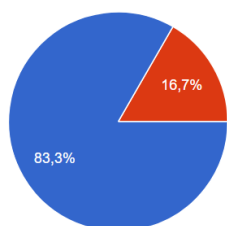
4.1.2 Geef een voorbeeld van een arrangement binnen deze school waarbij ook een zorginstelling betrokken is (onderwijszorgarrangement).

Van de 18 scholen geven 12 scholen de volgende voorbeelden van betrokken zorginstellingen bij een leerling:

- een arrangement met Elker, Team050, Kentalis, VISIO
- jonge kinderen met plaatsing op MKD
- VSO leerling vanuit het SWV Fryslân
- samenwerking met een zorgboerderij waar de leerling ook een dag naar toe gaat, begeleiding 1 op 1 door Team050, Accare schoolpoli is op school als de leerling er ook is, leerling is op 't Koepeltje geplaatst ('s Heeren Loo), omdat hij geen onderwijs kon volgen, opbouw na thuiszitten waarbij de hulpverlener de uren dat het kind op school is ook aanwezig is
- 2017-2018: samenwerking met REIK
- leerling met fysieke problemen waarbij de therapie verzorgd wordt door revalidatiecentrum Beatrixoord - UMCG
- kind met autisme waarbij Accare betrokken is
- EKEP
- Team050, NOVO
- onderwijszorg groep, met inzet van NOVO
- Maatwerk, IPG, alle lesgroepen
- vanuit Elker is BOOG betrokken, deze geeft ook speltherapie. Vanuit Accare wordt onderzoek gedaan en meegedacht over de aanpak. Accare is ook casemanager in het geheel en heeft bij de gemeente een onderwijszorgarrangement aangevraagd. School heeft geld geïnvesteerd voor een onderwijsassistent, deze gelden komen vanuit het samenwerkingsverband.

4.2 Crisis- of observatieplaatsen binnen de school

4.2.1 Zijn er binnen deze school crisis- of observatieplaatsen?

Ja
Nee

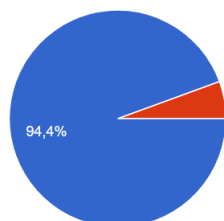
4.2.2 Zo ja, geef aan hoeveel

15 scholen hebben observatieplaatsen. Eén school heeft geen reguliere plaatsen, maar een plaats kan in overleg gecreëerd worden, een andere school heeft geen vast aantal, dit is afhankelijk van de vraag. Het aantal observatieplaatsen bij de andere scholen varieert is als volgt:

- 1
- 2 (2 x)
- maximaal 2 (2 x)
- 2-4
- 3 (2 x)
- 4 (2 x)
- 5
- 10
- 40

4.3 Leren van en met elkaar

4.3.1 Werkt deze school samen met andere S(B)O-scholen op het gebied van kennisoverdracht en expertise in de (sub)regio?

Ja
Nee

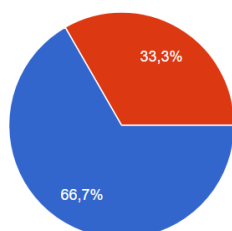
4.3.2 Zo ja, beschrijf op welke manier

Zeventien scholen werken samen met andere S(B)O-scholen, op de volgende manier:

- via het SBO-netwerk van Groningen/Drenthe/Overijssel (voor directies en ib'ers) (5 x)
- SO- scholen gezamenlijk overleg/scholing/werkgroepen van directie, orthopedagogen, stage bureaus en ib'ers, gezamenlijke nascholing LECSO (2 x)
- (VSO), SO, en SBO in één cluster en in één gebouw (2 x)
- samenwerking SOi binnen eigen bestuur, 1 Commissie van Begeleiding, delen van schoolmaatschappelijk werker. Interne begeleiders werken samen (2 x)

Andere vormen die genoemd worden, zijn: intervisie, collegiale consultatie, MPO's, studiedagen voor het personeel, overleg en het samen opzetten van arrangementen, gezamenlijk IB overleg en samenwerking op toelating (commissie van begeleiding), gezamenlijk overleg van orthopedagogen, directies etc., door het uitlenen van personeel (logopedist, SMW).

4.3.3 Werkt deze school samen met andere scholen in de (sub)regio om zoveel mogelijk leerlingen een passende plek te kunnen bieden?

Ja
Nee

4.3.4. Zo ja, geef aan op welke manier

Twaalf scholen werken samen met andere scholen in de (sub)regio om zoveel mogelijk leerlingen een passende plek te kunnen bieden. Dit doen zij door gezamenlijk overleg tussen scholen over leerlingen / verwijzingen, incl. MPO's (8 x) en door het inzetten van het expertisecentrum (4 x) voor onderzoek, observaties, begeleidingen en advies.

4.4 Solidariteitsfonds

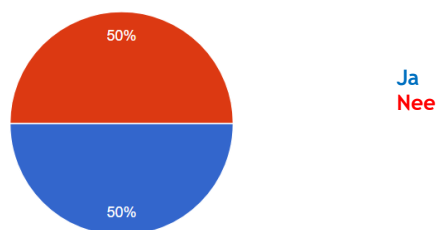
Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
Inzet extra ondersteuning			
2. Voor hoeveel leerlingen heeft u een beroep gedaan op het solidariteitsfonds?	31	9	40
leerling < 8 jaar	27	1	28
leerling > 8 jaar	4	8	12

Analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens levert op dat in het SBO door 5 scholen een beroep is gedaan op het fonds, in het SO door 1 school.

4.4.1 Geef een voorbeeld van een casus waarvoor een beroep is gedaan op het solidariteitsfonds

Elf scholen hebben in het schooljaar 2016 - 2017 een beroep gedaan op het solidariteitsfonds. Vier scholen noemen als voorbeeld een leerling vanuit de onderinstroom, één in een arrangement met KDC-thuisonderwijs. Twee scholen noemen verhuisleerlingen in lastige situaties: ingewikkelde nieuwe thuissituatie of nog geen beheersing van de Nederlandse taal. Verder worden genoemd: een crisis leerling door een BAO overstap, een dreigende thuiszitter die niet op SBO in observatie kon (teveel medische zorg, maar ook een te laag niveau voor een LZ- indicatie), een leerling met het Downsyndroom, een leerling met een TLV SO waar op het moment geen plaats voor is. Tenslotte zijn er ook groepsarrangementen aangevraagd en middelen voor logopedische ondersteuning.

4.4.2 Is deze leerling hiermee behouden gebleven voor de school?

4.4.3 Bij nee, wat is de reden?

De volgende redenen worden vermeld:

- de leerling kreeg teveel onaangepast gedrag en raakte op cognitief gebied ook nog te ver achterop. Er was geen sprake meer van 'leren' op de basisschool
- tijdelijk totdat er ruimte is op het SO, anders komt hij thuis te zitten en dat willen we niet. We hebben ook voor andere leerlingen het solidariteitsfonds aangesproken en deels zitten die leerlingen nog bij ons op school. Een van de leerlingen is naar het SO gegaan.

4.5 Arrangementen cluster 2

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
Inzet extra ondersteuning			
3. Hoeveel leerlingen hebben een cluster 2 arrangement?	9	1	10

Uit analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens blijkt dat in 4 SBO-scholen samen 9 cluster 2 arrangementen zijn. 1 SO-school heeft een cluster 2 arrangement.

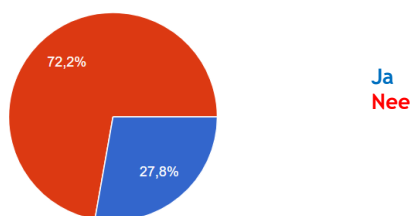
HOOFDSTUK 5 UITSTROOM

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
Uitstroom			
1. Aantal leerlingen (geen verhuizing) die tussentijds zijn uitgestroomd in het kader van het vinden van een passende plek naar:			
· regulier BAO	3	2	5
· SBO	3	5	8
· SO	22	4	26
· Observatievoorziening	7	0	7
· Maatwerktraject	1	0	1
· Overig	2	2	4
2. Uitstroom leerlingen vanuit groep 8 naar:			
VO	153	10	163
VO met arrangement	17	10	27
VSO	22	102	124

Uit analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens blijkt dat er bij 5 SBO-scholen geen tussentijdse uitstroom is ingevuld. Bij 3 SO-scholen is dit ook het geval.

Daarnaast hebben twee SBO-scholen de vraag de uitstroom van leerlingen vanuit groep 8 niet ingevuld. Bij VO met arrangement geeft 1 SBO-school aan dat de 28 leerlingen die uitstromen naar het PRO niet meegeteld zijn. Dit zal - gezien het totale aantal leerlingen die naar het VO met arrangement gaan - door meer scholen zo geïnterpreteerd kunnen zijn.

5.1 Is er voor de tussentijdse verwijzing naar een andere passende plek nog een arrangement of andere ondersteuning ingezet om de leerling voor de eigen school te behouden?

5.2 Zo ja, waarom was deze extra inzet nog niet voldoende om de leerling op school te kunnen houden?

Vijf scholen hebben voor de tussentijdse verwijzing naar een andere passende plek nog een arrangement of andere ondersteuning ingezet om de leerling voor de eigen school te behouden. Deze inzet bleek niet voldoende om de verwijzing te voorkomen, omdat de problematiek niet opgelost was (2 x), de leerlingen meer vragen dan een SBO kan bieden (2 x) en omdat zorg / behandeling voorliggend was.

5.3 Zo nee, beschrijf de reden

Dertien scholen hebben aangegeven geen arrangement of andere ondersteuning te hebben ingezet om de leerling te behouden voor de eigen school. Vier scholen geven antwoord op deze vraag. Twee scholen benoemen hierbij dat wanneer er geschakeld kan worden, die overgang gestimuleerd wordt (als het helder is dat de school geen passend aanbod heeft). Bij een andere school waren de grenzen bereikt: er was sprake van een forse mate van handelingsverlegenheid. De veiligheid voor leerkrachten en teamleden kon niet gewaarborgd worden. En in het laatste geval ging het om een ouderkeuze om te verhuizen en van school te veranderen.

5.4 Wat is er nodig om meer leerlingen terug te laten stromen naar het regulier basisonderwijs?

Eén school heeft deze vraag niet ingevuld en twee scholen geven aan dat dit niet mogelijk is: met de huidige leerlingen / doordat er teveel medische zorg nodig is. Zes scholen noemen het belang van kennis(overdracht): meer kennis (en durf) in het BAO (3 x), meer en betere kennis in het kader van Passend Onderwijs en kennis van de doelgroep. Andere suggesties m.b.t. het regulier BAO zijn (8 x): kleinere groepen (3 x), meer handen in de klas, basisscholen die open staan voor mogelijkheden, de basisondersteuning vergroten, een andere inrichting van het regulier onderwijs, meer expertise op het gebied van gedrag. Meer en betere samenwerking tussen S(B)O en regulier BAO wordt door 3 scholen genoemd. Andere oplossingen hebben te maken met geld, een kwaliteitsimpuls en blijvende PGB inzet op schooltijden.

HOOFDSTUK 6 (DREIGENDE) THUISZITTERS

6.1 Leerlingen die niet volledig naar school gaan: dreigende thuiszitters

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
(Dreigende) thuiszitters			
1. Aantal leerlingen dat niet volledig naar school gaat in overleg met de leerplichtambtenaar.	8	8	16

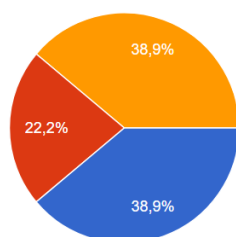
Analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens maakt duidelijk dat 3 SBO- en 3 SO-scholen gezamenlijk elk 8 leerlingen hebben die niet volledig naar school gaan. Meer scholen hebben verder antwoord gegeven op de kwalitatieve vragen hieronder en zijn dus wel bekend met leerlingen die niet volledig naar school gaan, alleen betreft het dan niet het schooljaar 2016-2017.

6.1.1 Noem één of meer oorzaken waardoor leerlingen niet volledig naar school gaan.

Voor zes scholen is deze vraag niet van toepassing. De andere scholen noemen de volgende oorzaken:

- gedragsstoornissen / psychiatrische stoornissen die het naar school gaan of het in de klas kunnen functioneren belemmeren (3 x)
- overvraging door angststoornis, ASS hechtingsproblematiek en of trauma: vermoeidheid, overprikkeling (3 x)
- extreem gedrag waarbij de veiligheid in het geding is (2 x)
- belastbaarheid (conditioneel / fysieke gezondheid), te lang laten zitten op de basisschool (2 x)
- ouders die niet meewerken bij verwijzing
- grote behoefte aan meer praktisch werken
- bij hele jonge leerlingen kan de start in het onderwijs te zwaar zijn. Zij starten dan gefaseerd
- niet op alle dagen PGB aanwezig
- bijv niet ingeregeld zijn van zorg of medicatie
- systeem problematiek.

6.1.2 Is de leerplichtambtenaar bij alle casussen betrokken?

Ja
Nee
Niet van toepassing

6.1.3 Indien nee, geef een toelichting

Vier scholen hebben bij de vraag hiernaast aangegeven dat de leerplichtambtenaar niet bij alle casussen betrokken is. Dit omdat het in de meeste gevallen gaat om kortdurende en tijdelijke maatregelen, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van het inregelen van medicatie waarbij de prognose is dat dit binnen een week is ingeregeld. Eén school antwoordt hier dat de leerplichtambtenaren op de hoogte zijn, maar dat het niet mogelijk is een afspraak op de school te maken. Dit probeert de school al een jaar voor elkaar te krijgen.

6.1.4 Welke andere instanties zijn bij de casussen betrokken?

Dertien scholen noemen hierbij de volgende instanties: CJG / Wij-teams (6 x), onderwijsconsulent (3 x), Accare (3 x), verschillende jeugdhulpinstanties afhankelijk van de casus, zoals Lentis, Rzijn, Timpaan, Molendrift, Team 050, Inter-Psy, zorgboerderijen, gezinsvoogden, politie en inspectie.

6.1.5 Hoe worden ouders en zorg betrokken bij de voortgang van de schoolgang van dreigende thuiszitters?

Op deze vraag wordt door alle scholen geantwoord dat ouders betrokken worden bij de voortgang van de schoolgang van hun dreigende thuiszittende kinderen door gesprekken: met de ib'er, met het ondersteuningsteam, middels MPO's, evaluatiegesprekken, een gesprekkencyclus etc.

6.1.6 Wat is nodig om deze leerlingen volledig naar school te kunnen laten gaan?

Voor vier scholen is deze vraag niet van toepassing. Voor veel scholen (6 x) is samenwerking met ouders en zorg nodig, zorgend voor een stabiele thuis- en schoolsituatie, waarbij een goede analyse van het probleem gemaakt wordt en ook zorg in school ingezet kan worden. Voor drie scholen is behandeling voorliggend, met een langzame opbouw richting onderwijs. Twee scholen noemen het (tijdelijk) kunnen plaatsen op een andere school / locatie. Andere suggesties zijn: meer handen in de groepen en uitbreiding van (ondersteunende) uren, deskundigheidsbevordering van leerkrachten, meer specialistische hulp, meer rustmomenten / plekken op school en flexibeler leerlingenvervoer (met de vraag daarbij of dat wenselijk is voor de leerling) en maatwerk.

6.2 Leerlingen die al 4 weken ongeoorloofd niet naar school gaan: thuiszitters

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
(Dreigende) thuiszitters			
2. Aantal thuiszitters (In die bij u ingeschreven staan maar al vier weken ongeoorloofd niet naar school gaan)	0	2	2

Uit de analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens blijkt dat 1 SO-school 2 leerlingen heeft die al 4 weken ongeoorloofd niet naar school gaan.

6.2.1 Noem één of meer oorzaken waardoor leerlingen helemaal niet naar school gaan.

Tien scholen hebben deze vraag beantwoord. De meeste genoemde oorzaak wordt toegekend aan de problematiek van de leerling die gevolgen heeft voor de belastbaarheid (5 x): psychiatrische-, medische- en angstproblematiek. Een andere oorzaak die gegeven wordt, is het gevolg van de problematiek voor het onderwijs (4 x): een onveilige situatie voor de andere leerlingen, teveel individuele begeleiding nodig, geen passend onderwijssysteem. En als laatste oorzaak wordt de relatie kind en systeem genoemd (3 x): geen participatie van ouders, conflict tussen school en ouders.

6.3 Procedures en ontheffingen

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
(Dreigende) thuiszitters			
3. Aantal procedures waarbij de onderwijsconsulent betrokken is.	3	2	5
4. Aantal procedures waarvoor een officiële klacht of bezwaar is ingediend.	0	2	2
5. Aantal leerlingen waarvan u weet dat ze een ontheffing hebben	3	0	3

Analyse van de aangeleverde leerlingenstromen levert het volgende op:

m.b.t. 3: 3 SBO-scholen en 2 SO-scholen hebben een procedure lopen waarbij een onderwijsconsulent betrokken is.

m.b.t. 4: 1 SO-school heeft 2 procedures waarvoor een officiële klacht of bezwaar is ingediend.

m.b.t. 5: 2 SBO-scholen weten van 3 leerlingen die een ontheffing hebben.

HOOFDSTUK 7 OVERIG

7.1 Welke professionaliseringsactiviteiten worden voor de medewerkers georganiseerd m.b.t. omgaan met verschillen?

Twee scholen geven aan op dit moment nog geen specifieke acties op dit terrein te organiseren, waarbij bij één school wel een verdiepingsslag wordt aangemaakt in het analyseren waardoor verschillen duidelijker worden. Twee besturen bieden hun scholen en leerkrachten een aanbod via een eigen academie (de SOOOG- en O2G2-Academie). Veel scholen benoemen hier in het algemeen de vorm van de activiteiten: professionalisering wordt georganiseerd via studiedagen, symposia, coaching, intervisie, cursussen, opleiding, teamtrainingen, leergangen, scholing, margedagen. Als specifieke onderwerpen m.b.t. het omgaan met verschillen worden de volgende onderwerpen genoemd:

- scholingsmodules van Effectief Onderwijs/Noordelijk Onderwijs Gilde
- LECSO gedrag
- ZIEN
- teken je gesprek
- nascholing op gebied van verschillende stoornissen
- ZMOLK-ers cursus
- scholingsplan opgesteld op diverse onderdelen: gedrag, autisme, taalvaardigheid ontwikkelen, medische aspecten > wat kan en mag wel
- externe opleidingen zoals Master SENN
- ABC, SGG.

7.2 Hoe worden de medewerkers geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen passend onderwijs?

Medewerkers worden met name geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen passend onderwijs via team- of personeelsvergadering (11 x) en nieuwsbrieven (8 x, waarvan 2 x LECSO). Daarnaast worden genoemd via de directie (2 x), mailing (2 x), de leden van het MT, mondelinge voorlichting, bijeenkomsten van het SWV, de vakbond, landelijke dagen, congressen, literatuur, vakgroepen.

7.3 Welke verwachtingen / vragen van ouders zijn er m.b.t. de zorgplicht / mogelijkheden van passend onderwijs?

De antwoorden lopen uiteen tussen geen (7 x) en zeer divers (2 x). Expliciet genoemd worden:

- kleinere groepen, inzet dyslectische kinderen
- dat alle scholen zorgplicht hebben, dat moet vaak uitgelegd worden
- passend aanbod voor hun kind en op maat
- dat we alleen met hun kind te maken hebben qua extra ondersteuningsbehoeften. Dit is uiteraard helaas niet zo
- wat is passend voor mijn kind? Profielen ZML
- vaak te hoge verwachtingen van het BAO bij ouders die hun kind bij ons aanmelden
- veel vragen komen bij intake en keukentafelgesprek aan de orde: verantwoordelijkheden bij medicatie, sondevoeding, protocollen, deeltijd onderwijs, inzet PGB hoe regelen we dat? heeft de school ook eigen assistentie?
- veel vragen over mogelijkheden voor leerlingen met lichamelijke handicap, dagbesteding of arbeid?
- borging schoolgang, veiligheid.

7.4 Als die niet stroken met de praktijk: welke effectieve aanpak is er om ouders mee te nemen naar de mogelijkheden van de praktijk?

Voor zes scholen is deze vraag niet van toepassing. Voor een effectieve aanpak om ouders mee te nemen is het nodig dat er duidelijke informatie / goede voorlichting en uitleg plaatsvindt (4 x). Tijdens gesprekken met ouders (7 x) kan samen gekeken worden naar oplossingen. Eén school geeft aan dat er een ouderbetrokkenheidsplan in de maak is, een andere school zet in sommige gevallen de leerplichtambtenaar in.

7.5 Welke thema's zijn goed om aan bod te laten komen tijdens de sub regionale festivals passend onderwijs?

Drie scholen hebben deze vraag niet beantwoord. De andere antwoorden zijn zeer divers:

- samenwerking onderwijs en zorg (4 x)
- kennisuitwisseling, bij elkaar op scholen komen (2 x)
- professionalisering, ontwikkeling van leerkrachten (2 x)

- aanbod (dreigende) thuiszitters en tussentijdse instroom (2 x)
- ontschotting
- aanbod kleuters
- contacten met opleidingen
- vernieuwingen op onderwijskundig gebied
- welke expertise hebben we in de subregio en in het samenwerkingsverband?
- kijken achter het gedrag
- interactie leerkracht-leerling
- omgaan met complexer gedrag
- differentiëren op maat
- procedures bij observatie en wat te doen bij terugplaatsing
- verwijzing RENN4
- inzicht in de grote variëteit aan leerlingen met de diverse problematieken en de diversiteit aan scholen en hun aanbod
- downpoli en ondersteuning op BAO door SO
- samenwerking regulier en speciaal onderwijs (belang kind centraal)
- hoe verhoog je de basisondersteuning.

7.6 Het doel van passend onderwijs is het realiseren van een dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen. Het succes is afhankelijk van de onderlinge samenwerking. Op welk gebied is deze samenwerking het meest nodig?

Eén school heeft hier niets ingevuld.

Vier keer is ingevuld:

- samenwerking op het gebied van kennisuitwisseling of - deling.

Drie keer:

- méér samenwerking (of afstemming): tussen de expertteams van de verschillende schoolbesturen, besturen en scholen die gaan samenwerken, samenwerking met KDC en RENN4 (crisisopvang)
- samenwerking met de zorg (RIGG/CJG) in het kader van onderwijsarrangementen
- de inzet van expertise S(B)O: vanuit het S(B)O in het BAO, om (te) late doorverwijzingen te voorkomen: eerder betrekken van de expertise van het SBO door de basisscholen en SO door de SBO-scholen als het gaat om meedenken over een passende plek, meer benutten van de expertise van RENN4

Twee keer:

- arrangementen: het samen ontwikkelen van uitdagende arrangementen

En tot slot de onderwerpen die één keer ingevuld zijn:

- uniformiteit van verschillende SWV-en en verschillende gemeentes vanuit het perspectief van een school die leerlingen uit Drenthe, Friesland en Groningen heeft
- plaatsingen vanuit observatie naar RENN4
- complexe leerlingen met gedragsproblematiek....vooral externaliserend
- kennis van het veld, velen zijn onbekend met het specialistische karakter van het SO aan ZML
- een preventieve aanpak.